

VOORWOORD

De tijd vliegt snel, gebruik hem wel. Een oud spreekwoord. Daaraan moeten we toevoegen dat de uitdagingen waarvoor we staan complexer worden: de verwachtingen van de consument zijn hoog gespannen, de maatschappelijke bezorgdheden nemen toe, de globalisering met de daarmee verbonden communicatiestromen beïnvloedt meer en meer het handelsverkeer, de eisen qua monitoring stijgen alsmaar, de nood aan kennis en onderzoek is groot.

We zullen geconfronteerd worden met een steeds slinkend aantal spelers in de voedselketen op een geglobaliseerd wereldschaakbord terwijl anderzijds onze sector zal moeten leven met een stijgende tendens naar streekproducten, nicheproducten, korte keten-producten met hun eigen specificiteiten.

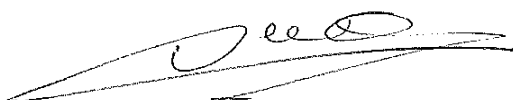
We zullen dus als mengvoedersector nog meer proactief moeten denken en handelen. Onze initiatieven zullen nog meer marktgericht, nog meer milieuefficiënt moeten zijn maar ook nog meer maatschappijgericht.

Bemefa heeft zwaar ingezet op voedselveiligheid : reactief in den beginnen, proactiviteit neemt nu het voortouw. Duurzaamheid en ons platform maatschappelijk verantwoorde diervoederstromen was proactief. Hier is het voornamelijk kwestie van in de “*driver seat*” te blijven zitten.

Het voortouw nemen door , met de betrokken overheden, een convenant af te sluiten is eveneens een doelbewust beleid. Het zinkconvenant, het convenant gemedicineerde voeders, het laag nutriëntenvoederconvenant, het actieplan alternatieve eiwitbronnen zijn stuk voor stuk initiatieven die moeten aantonen dat de mengvoedersector haar maatschappelijke verantwoordelijkheid opneemt. Zelfs als het bereiken van de doelstelling, zoals de halvering van het antibioticumgebruik tegen eind 2017, bloed, veel water, uitzonderlijk veel zweet en tranen en hoofdbrekens kost ...

Kennis vergaren en kennis verspreiden is en blijft een essentiële functie en een troef waar een beroepsfederatie moet mee uitpakken. Op basis van *facts and figures* moet de mengvoedersector zijn volwaardige plaats blijven opeisen in de voedselketen.

Meer dan voldoende speerpunten om onze lange termijn strategie verder uit te stippelen.

FRANK DECADT
VOORZITTER BEMEFA

YVAN DEJAEGHER
DIRECTEUR-GENERAAL BEMEFA

01 STRUCTUUR

- TEAM
- BESTUUR
- LEDEN
- WERKGROEPEN

02 STRATEGIE

- MISSIE
- PLAN 2016

03 THEMA'S

- VOEDSELVEILIGHEID
- DIERVOEDINGSBELEID
- MILIEU & DUURZAAMHEID
- ECONOMIE & STATISTIEK
- COMMUNICATIE
- KWALITEITSBELEID
- NATIONAAL & INTERNATIONAAL OVERLEG

04 PROJECTEN

MISSIE

“ WE STREVEN ERNAAR OM HET BELANG VAN DE MENGVOEDERSECTOR TE VERTEGENWOORDIGEN OP ALLE BESLUITVORMINGS- EN OVERLEGNIVEAU'S, ZOALS MET DE EUROPESE, NATIONALE EN REGIONALE OVERHEDEN, EN DIVERSE LANDBOUWORGANISATIES. ”

STRUCTUUR

DE VELE INITIATIEVEN EN VEELVULDIGE COMPLEXE DOMEINEN WAAR MOET GEAGEERD WORDEN DOEN BEROEP OP DE INZET VAN BEMEFA'S NEGENKOPPIGE TEAM. SAMEN ZORGEN ZE VOOR DE **INHOUDELIJKE EN ADMINISTRATIEVE OPVOLGING VAN ALLE DOSSIERS** DIE BINNEN DE VERENIGING WORDEN BEHANDELD. HET TEAM BESTAAT UIT 6 BELEIDSMEDEWERKERS EN 3 ADMINISTRATIEVE MEDEWERKERS, ONDER LEIDING VAN DIRECTEUR-GENERAAL YVAN DEJAEGHER.

_TEAM

KAREN KERCKHOFS

BELEIDSADVISEUR VOEDSELVEILIGHEID
& CRISISMANAGEMENT

GRIET VAN ASSCHOT

BELEIDSMEDEWERKER
EXPORT

ELINE OVERVOORDE

BELEIDSMEDEWERKER
ANALYSES

LIESBETH VERHEYEN

BELEIDSADVISEUR
MILIEU & DUURZAAMHEID

YVAN DEJAEGHER DIRECTEUR

JOACHIM VRANCX

BELEIDSADVISEUR
ECONOMIE EN STATISTIEK

HILDE VAN

NIEUWENHUYZEN

MANAGEMENT ASSISTANT

NINA BEAUPREZ

MEDEWERKER
COMMUNICATIE

ALINE WILLEN

TECHNICAL
ASSISTANT MANAGER

ANKE VERMEULEN

BELEIDSADVISEUR
DIERVOEDINGSBELEID & EXPORT

TEAM IN THE PICTURE

VLNR. NINA BEAUPREZ, HILDE VAN NIEUWENHUYZEN, ELINE OVERVOORDE, KAREN KERCKHOFS,
YVAN DEJAEGHER, JOACHIM VRANCKX, GRIET VAN ASSCHOT, ALINE WILLEN EN LIESBETH
VERHEYEN

Niet op de foto wegens
zwangerschapsverlof:
ANKE VERMEULEN

WERKGROEPEN

DOOR DE JAREN HEEN WERDEN ER ONDERTUSSEN **MEER DAN 20 WERKGROEPEN** OPGERICHT. DE LEDEN HIERVAN WORDEN OP REGELMATIGE BASIS, OF AD HOC, SAMENGEROEPEN OM ER BEPAALDE ONDERWERPEN TE BEHANDELEN.

-
1. WG HACCP
 2. WG EXPORT
 3. WG BRAADKIPPEN
 4. PLATFORM MVDS
 5. WG MEST
 6. WG EXPORT
 7. WG GEMEDICINEERDE VOEDERS
 8. WG GEVAARLIJKE PREPARATEN
 9. WG ELEKTRONISCH VOORSCHRIFT
 10. WG CARBON FOOTPRINT
 11. WG DIERENARTSEN
 12. WG ETIKETTERING

14. WG FIJNDOSEERSYSTEEM
15. WG INKOOP
16. WG INSECTEN
17. WG KERNVOEDERFABRIKANTEN
18. WG LASTENBOEKEN
19. WG MILIEU
20. WG NUTRITIONISTEN
21. WG TRANSPORT
22. WG STOFEXPLOSIË
23. ...

DAGELIJKS BESTUUR

HET DAGELIJKS BESTUUR VAN BEMEFA BESTAAT UIT DE VOORZITTER, DE ONDERVOORZITTER EN EEN BEPERKT AANTAL BESTUURDERS. ZIJ KOMEN MINSTENS ZES KEER PER JAAR SAMEN OM DE ACTUELE DOSSIERS IN DETAIL TE BESPREKEN.

Voorzitter Frank Decadt - NV VOEDERS DECADT

Ondervoorzitter Dirk Van Thielen - AVEVE NV

Ondervoorzitter Flor Joosen - NV JOOSEN-LUYCKX

Paul Ghekiere - NV CIBUS

Adrie Brands - AGRIFIRM BELGIUM NV

Patrick Vanden Avenne - NV VANDEN AVENNE-OOIGEM

Directeur-generaal Yvan Dejaegher

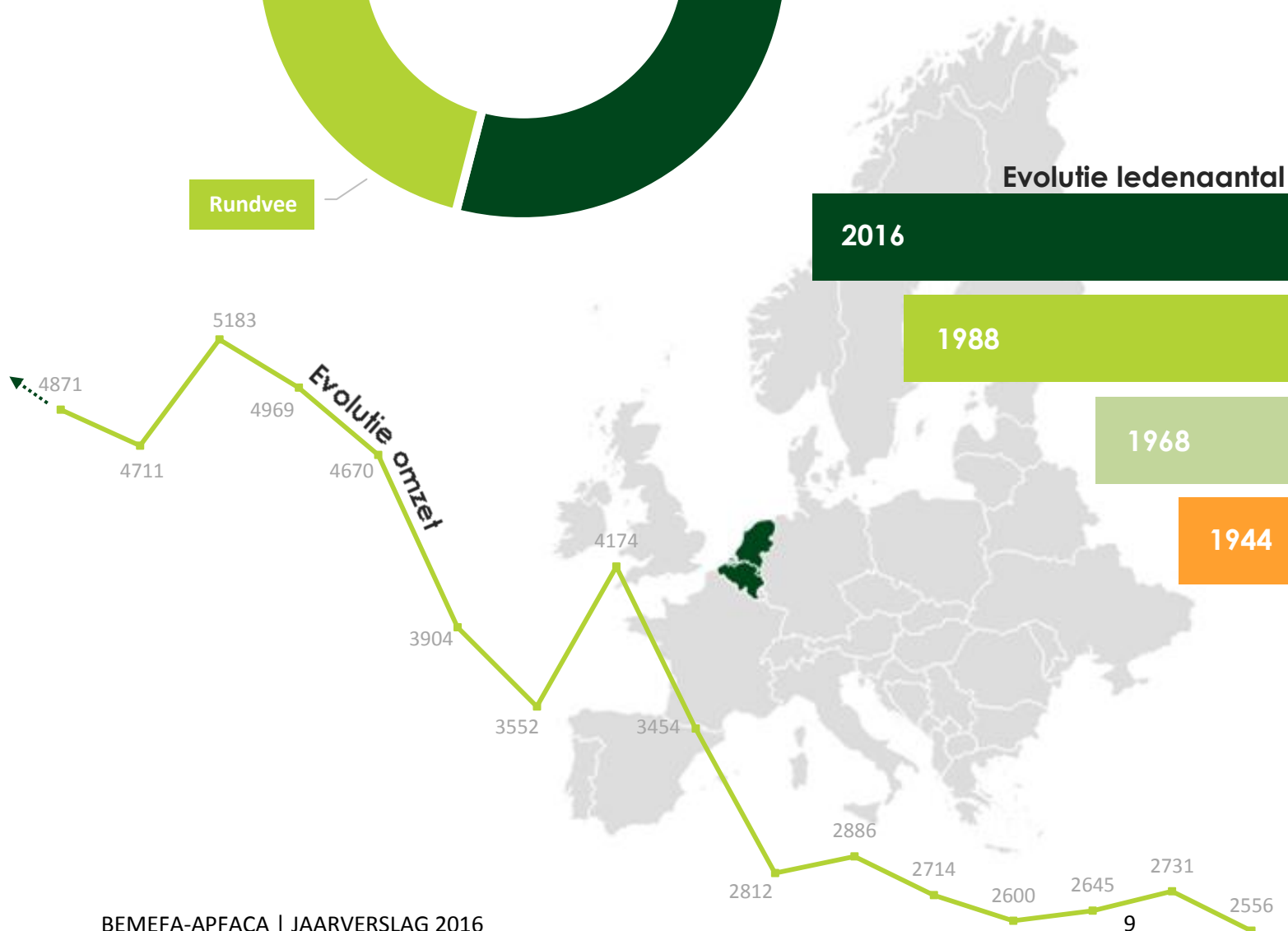
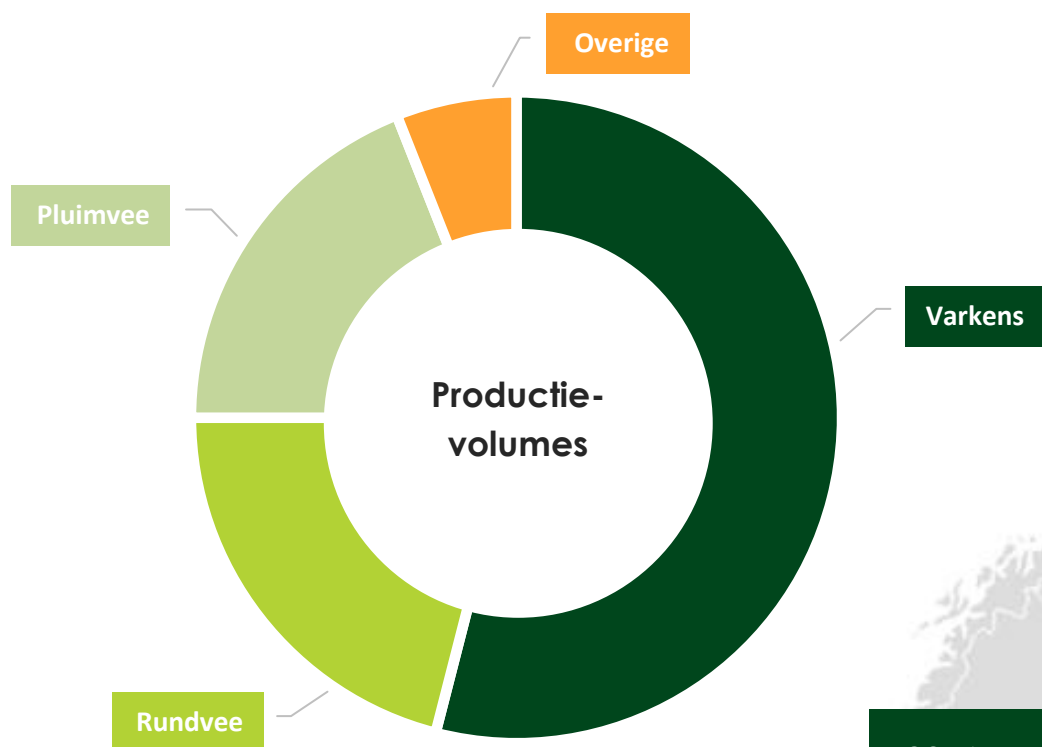
RAAD VAN BESTUUR

BEMEFA'S RAAD VAN BESTUUR TELT 25 LEDEN DIE MINSTENS ZES KEER PER JAAR SAMENKOMEN OM ZICH OVER LOPENDE DOSSIERS TE BUIGEN, AANVRAGEN VOOR HET LIDMAATSCHAP TE BEHANDELEN, ENZ. DEZE BESTUURSLEDEN WORDEN VERKOZEN DOOR DE ALGEMENE VERGADERING.

BESTUURDERS: **Voorzitter** Frank Decadt - NV VOEDERS DECADT, Olivier Algoet - NV VOEDERS ALGOET, Frederic Boone - VERSELE-LAGA NV, Adrie Brands - AGRIFIRM BELGIUM NV, Jean-Marc Bourguignon - SCAM SCRL, Stephan d'Aussy - VOEDERS d'AUSSY NV, Philippe Debaillie - NV VOEDERS DEBAILLIE, Jan Degrave - NV VOEDERS DEGRAVE, Etienne Denys - VOEDERS DENYS NV, Olivier Depré - NV VOEDERS DEPRE, Jan Druyts - NV NUKAMEL SA, Dominiek Dumoulin - UNITED PETFOOD PRODUCERS NV, Kristel Fierens - FIERENS MENGVOEDERS NV, Paul Ghekiere - NV CIBUS, Wouter Grymonprez - NV VOEDERS OSTYN, Stephanie Huys - NV VOEDERS HUYS, Flor Joosen - NV JOOSEN-LUYCKX, Stefaan Lambrecht - DANIS NV, Luc Seuryneck - NV VOEDERS SEURYNCK, Erik Timmermans - INVE BELGIE NV, Patrick Vanden Avenne - NV VANDEN AVENNE-OOIGEM, Rik Vandeputte - NV LEIEVOEDERS, Dirk Van Thielen - AVEVE NV, Lammert Veenhuizen - FORFARMERS BELGIUM BVBA, Eric Walin – SCAR en Directeur-generaal Yvan Dejaegher

LEDEN

BEMEFA WERD IN 1944 OPGERICHT VOOR EN DOOR DE MENGVOEDERFABRIKANTEN. HAAR 160 LEDEN STAAN NIET ALLEEN CENTRAAL, MAAR WORDEN OOK NAUW BETROKKEN BIJ HET BELEID VAN DE VERENIGING. ZO BESTAAN HET DAGELIJKS BESTUUR, DE RAAD VAN BESTUUR EN DE VERSCHILLENDE WERKGROEPEN VAN BEMEFA UIT ENTHOUSIASTE LEDEN DIE SAMEN MET ONS TEAM MEEDENKEN EN VOORUITGAAN.

CONTACT

HEEFT U EEN VRAAG OVER DE WERKING VAN BEMEFA, EEN VAN HAAR 20 WERKGROEPEN, OF EEN VAN DE THEMA'S WAAROVER ZIJ WERKT, AARZEL DAN NIET ONS TE CONTACTEREN VIA EEN VAN ONDERSTAANDE KANALEN. OOK OP DE WEBSITE IS ER REEDS HEEL WAT GEDETAILLEERDE INFO TE VINDEN.

CONTACT

TEL	02/512.09.55
WEB	WWW.BEMEFA.BE
EMAIL	INFO@BEMEFA.BE
ADRES	Gasthuisstraat 31 - BRUSSEL

01. VOEDSELVEILIGHEID

VOEDSELVEILIGHEID STAAT MET STIP BOVENAAN HET LIJSTJE VAN BEMEFA. DE BEMONSTERINGSPLANNEN MAKEN INTEGRAAL DEEL UIT VAN DE STRATEGIE OP HET VLAK VAN VOEDSELVEILIGHEID, VAN DIERVOEDINGSBELEID EN VAN DE EXPORTONDERSTEUNING. PROACTIEF AGEREN KRIJGT EXTRA AANDACHT DOOR DE “EARLY WARNING” MONSTERNAMES.

02. DIERVOEDINGSBELEID

EEN TWEEDE BELANGRIJKE PEILER IS HET DIERVOEDINGSBELEID. VIA OA. AMCRA, DE CONVENANTEN VOOR MEDICATED FEED EN ZINK IJVERT BEMEFA VOOR DE INVULLING VAN MAATSCHAPPELIJKE VERANTWOORDELIJKHEDEN. DE DIENSTVERLENING VOOR DE EXPORT-ACTIVITEITEN EIST EEN STEEDS GROTERE INZET VOOR EEN VEELHEID VAN BESTEMMINGEN, EN EEN GEDIVERSIFIEERDE AANPAK.

03. MILIEU & DUURZAAMHEID

OOK EEN STEEDS PROMINENTER THEMA OP DE WERELDAGENDA, EN DAARDOOR OOK OP DIE VAN BEMEFA, IS HET OOG VOOR MILIEU EN DUURZAAMHEID. HOT TOPICS BLIJVEN OA. DUURZAME SOJA EN ALTERNATIEVE EIWITBRONNEN, MAAR OOK INITIATIEVEN ROND MESTVERWERKING EN NUTRIËNTEN.

04. ECONOMIE & STATISTIEK

“METEN IS WETEN”, IS DE LEUZE VAN DIRECTEUR YVAN DEJAEGHER. EEN GOED ONDERBOUWDE EXPERTISE BERUST STEEDS OPJ ACURATE FACTS AND FIGURES. ZO KAN MEN EEN GEFUNDEERD ADVIES UITBRENGEN IN DE VAAK COMPLEXE DOSSIERS.

05. COMMUNICATIE

BEMEFA STREEFT NAAR EEN PERMANENTE, TRANSPARANTE, OPEN EN DUIDELIJKE COMMUNICATIELIJN MET HAAR DOELGROEPEN. DIT DRAAGT BIJ AAN HET BEELD VAN EEN GELOOFWAARDIGE EN BETROUWBARE COMMUNICATIEPARTNER.

06. KWALITEITSBELEID

NAAST DE VIJF BASISPEILERS DIENT OOK EXTRA AANDACHT BESTEED TE WORDEN AAN DE KWALITEIT IN DE VOEDSELKETEN. BEMEFA, ALS VOORNAAMSTE TOELEVERANCIER VAN DE DIERLIJKE PRODUCTIE, IS VERTEGENWOORDIGD IN QUASI ALLE KWALITEITSSYSTEMEN.

07. NATIONAAL & INTERNATIONAAL OVERLEG

DE DIEPGAANDE EXPERTISE DIE BEMEFA HEEFT OPGEBOUWD BINNEN DE SECTOR ZORGT ERVOOR DAT BEMEFA AAN TAFEL MAG SCHUIVEN BIJ ZOWEL NATIONALE ALS INTERNATIONALE OVERLEGMOMENTEN.

VOEDSELVEILIGHEID

VOEDSELVEILIGHEID STAAT MET STIP BOVENAAN HET LIJSTJE VAN BEMEFA. DE BEMONSTERINGSPLANNEN MAKEN INTEGRAAL DEEL UIT VAN DE STRATEGIE OP HET VLAK VAN VOEDSELVEILIGHEID, VAN DIERVOEDINGSBELEID EN VAN DE EXPORTONDERSTEUNING. PROACTIEF AGEREN KRIJGT EXTRA AANDACHT DOOR DE “EARLY WARNING” MONSTERNAMES.

KAREN KERCKHOFS

ELINE OVERVOORDE

INTRODUCTIE

DE MISSIE VAN BEMEFA STELT HET BELANG VAN EEN DUURZAME DIERVOEDERPRODUCTIE VOOROP. DUURZAAM HOUDT BOVENAL IN DAT DE VOEDERS DIE WORDEN GEPRODUCEERD GEEN GEVAAR VORMEN VOOR DE VOLKSGEZONDHEID. DE MISSIE STELT MET ANDERE WOORDEN NIET ALLEEN EEN **KWALITEITSVOLLE, MAAR OOK EEN VOEDSELVEILIGE DIERVOEDERPRODUCTIE** VOOROP. VOEDSELVEILIGHEID VORMT DAN OOK ÉÉN VAN DE BELANGRIJKSTE PEILERS VAN DE FEDERATIE. TAL VAN INITIATIEVEN EN ACTIVITEITEN KADEREN IN DEZE PEILER, ZO OOK DE MONITORING.

LEES MEER OVER DEZE ONDERWERPEN OP DE VOLGENDE PAGINA'S.

1.1 BEMONSTERINGSPLANNEN

1.2 CONTAMINATIES

1.3 EARLY WARNING SYSTEM

1.4 WG HACCP

1.1 BEMONSTERINGSPANNEN

DE MONITORING HOUDT IN DAT BEMEFA JAARLIJKS **TAL VAN SECTORALE BEMONSTERINGSPANNEN** UITWERKT, TEN BEHOEVE VAN DE MENGVOEDER- EN KERNVOEDERSECTOR. DE UITWERKING VAN DEZE PANNEN VERLOOPT **VOLGENS WELBEPAALE PRINCIPES**, DIE WE GRAAG VOOR U OP EEN RIJTJE ZETTEN.

1/ Een eerste stap behelst de **gevarenanalyse, waarin de fysische, microbiologische en chemische gevaren die kunnen optreden worden geïdentificeerd**. Er wordt daarbij gefocust op contaminanten (ongewenste stoffen) die kunnen worden aangetroffen, en dat niet alleen bij de aankoop van diervoeders (o.a. voedermiddelen en toevoegingsmiddelen, aangekocht van een gecertificeerde bron - niveau 2), maar ook bij de productie van mengvoeders (niveau 3) en voormengsels (niveau 1). Gezien de gevarenanalyse voor alle fabrikanten nagenoeg dezelfde is (althans als er naar de ingekochte diervoeders wordt gekeken), heeft de sector ervoor geopteerd om deze sectoraal uit te werken. De eventuele verschilpunten die er tussen de fabrikanten zijn, worden op individuele basis opgevangen door de bedrijven zelf.

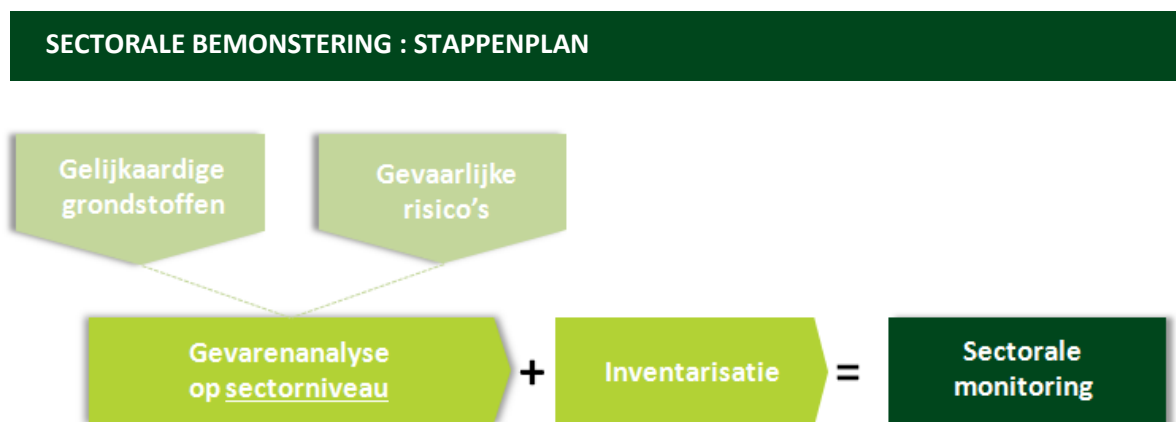
2/ In een tweede stap worden **alle voedermiddelen, additieven, voormengsels en andere componenten die als input worden gebruikt, geïnventariseerd**, alsook de gebruikte volumes ervan en de verwachte productievolumes van mengvoeders en voormengsels. Zo kan per diervoeder het sectorale tonnage bepaald worden, of nog, het tonnage dat de ganse sector zal verbruiken en produceren.

3/ Aan de hand van deze volumes en op basis van statistische berekeningen wordt, in een derde stap, **het totaal aantal analyses bepaald die door de ganse sector genomen moet worden**. Doel hiervan is om de gevaren, die in de gevarenanalyses geïdentificeerd werden, te monitoren. Hiervoor wordt gesteund op de principes, destijds door BEMEFA uitgewerkt en nu terug te vinden in de [FCA AT-05 Monitoring](#) van OVOCOM.

4/ In een vierde en laatste stap worden de **analyses verdeeld onder alle deelnemers aan het sectorale plan en verspreid over het jaar ingepland**. Deze verdeling gebeurt deels ad random en deels op basis van randvoorwaarden die vooraf gedefinieerd werden. De deelnemers zijn verantwoordelijk voor de staalname en het opsturen van het staal naar het laboratorium ter analyse. 10% van de monsters wordt genomen door onafhankelijke derden, zijnde de certificatie-instellingen erkend door OVOCOM.

De opmaak en opvolging van de plannen, alsook de communicatie met de deelnemers, gebeurt volledig via de website van BEMEFA. De deelnemende fabrikanten krijgen ieder jaar begin januari hun overzicht gepresenteerd van de door hen te nemen stalen, het tijdstip waarop de staalname dient plaats te vinden, alsook de analyses die er op moeten worden uitgevoerd. Voor iedere contaminant wordt één laboratorium aangeduid waarmee afspraken worden gemaakt met betrekking tot de analysemethode, de rapportagetermijn, de analysekosten, de methode van rapportering,...

De **sectorale bemonsteringsplannen** die door de beroepsvereniging aangeboden worden, hebben duidelijk hun plaats verdiend binnen de autocontrole die de operatoren dienen uit te voeren. De **autocontrole** houdt immers in dat bedrijven al hun inkomende en uitgaande stromen monitoren op mogelijke gevaren die ze via hun schakel in de voedselketen zouden kunnen binnenbrengen. De individuele bedrijven kunnen door deelname aan het sectorplan beroep doen op ruim 2.000 analyseresultaten per jaar. Hierbij dient onderstreept te worden dat de bedrijven hun eigen gevekenanalyse dienen af te checken aan die van de sector, zodanig dat ze op individuele basis de nodige aanvullingen kunnen inplannen mocht dat nodig zijn. **Het Federaal Voedselagentschap (FAVV) en het Wetenschappelijk Comité van het FAVV hebben de BEMEFA-aanpak gevalideerd.** Alle kwaliteitssystemen zoals IKM, Belpork, Belplume en Belbeef refereren naar de BEMEFA-monitoring. Ook de Belgische zuivelindustrie schaaft zich achter deze aanpak.

1.1.1 SECTORAAL PLAN 2016

IN 2003 WERD BOVENSTAANDE AANPAK VOOR HET EERST TOEGEPAST BIJ DE UITWERKING VAN EEN SECTORAAL PLAN GERICHT OP DE AANKOOP VAN VOEDERMIDDELEN EN DE PRODUCTIE VAN MENGVOEDERS. IN 2007 WERD DIT UITGEBREID MET DE PRODUCTIE VAN VOORMENGSELS EN DE AANKOOP VAN ADDITIEVEN. DEZE ASPECTEN VORMEN SAMEN HET KLASSIEKE BEMONSTERINGSPLAN, WAARMEE DE PRODUCTIE VAN MENGVOEDERS EN VOORMENGSELS AFGEDEKT WORDT.

Dit plan wordt jaarlijks met een kritische blik bekeken en waar nodig/wenselijk bijgestuurd. Hieronder wordt een eerste blik geworpen op de resultaten van het afgelopen bemonsteringsplan 2016. Voor een uitgebreider verslag verwijzen we graag naar onze website, waar binnenkort een gedetailleerd overzicht zal worden gepubliceerd.

Het sectoraal bemonsteringsplan van BEMEFA telde 253 deelnemende vestigingseenheden in 2016. Onder hen alle leden van de vereniging (meng- en kernvoederfabrikanten), maar ook tal van niet-leden mengvoederfabrikanten (uit het binnen- en buitenland), alsook een aantal margarinefabrikanten en diervoederhandelaars. Bij aanvang van het plan werden 2.054 analyses verdeeld onder de deelnemers. Deze werden gespreid in de tijd en gespreid over de gebruikte en geproduceerde diervoeders. In de loop van het jaar werden, om tal van redenen, extra analyses ingepland. Bij afsluiting van het plan werden 2.097 resultaten geteld.

ONDERSTAANDE PARAMETERS VORMEN DE TOP 5 VAN MEEST UITGEVOERDE ANALYSES IN HET SECTORAAL PLAN VAN 2016:

1. MYCOTOXINES (597 ANALYSES)
2. ZWARE METALEN (340 ANALYSES)
3. SALMONELLA (289 ANALYSES)
4. PESTICIDEN (277 ANALYSES)
5. DIOXINES EN DIOXINEACHTIGE PCB'S (180 ANALYSES)

De meerderheid van de analyses werd uitgevoerd op stalen die genomen werden bij de aankoop (van een gecertificeerde bron – FCA standaard of gelijkwaardig) van voedermiddelen, voormengsels, toevoegingsmiddelen en mineraalvoeders. Op dit niveau, niveau 2 genoemd, werd meer dan 75% van de analyses ingepland. Bij de monitoring van de productie van mengvoeders (niveau 3) werd gescreend naar salmonella, mycotoxines en zware metalen (mineraalvoeders). Bij de productie van voormengsels (niveau 1) werd gemonitord op zware metalen.

Volgende **inventaris** kan worden gemaakt met betrekking tot de **vastgestelde overschrijdingen** in het kader van het sectoraal bemonsteringsplan.

Blauwzuur werd gedetecteerd in Belgisch lijnzaad (281 mg/kg terwijl de norm 250mg/kg bedraagt). Een staal Franse rogge bevatte te veel moederkoren (0,13% versus een norm van 0,10%). De indicatieve waarde voor de som van T2 en HT2 werd 1 keer overschreden in Oekraïense maïs (238 ppb). In spelt werd 2 keer een overschrijding van pesticiden vast gesteld. Een staal van Belgische spelt bevatte een hoeveelheid van 0,032 mg/kg dichloorvos, terwijl de MRL 0,01 mg/kg bedraagt. Tebuconazole werd terug gevonden in Franse spelt (1,0310 mg/kg versus een MRL van 0,1 mg/kg). Salmonella werd 3 keer teruggevonden: Salmonella Stourbridge in raapzaad, Salmonella species in kool- en raapzaadvoer en Salmonella Subspecies I (enterica) - Formule: I 3,19:- in pluimveevoeder. Narasin, tot slot, werd 2 keer teruggevonden in een te hoge waarde: 1 keer in vleeskippenvoeder en 1 keer in fazantenvoeder.

NAAST DIT KLASSIEKE BEMONSTERINGSPLAN, WAARMEE DE PRODUCTIE VAN MENGVOEDERS EN VOORMENGSELS AFGEDEKT WORDT, WERKT BEMEFA JAARLIJKS TAL VAN ANDERE PLANNEN UIT. EEN KORTE BESCHRIJVING WORDT HIERONDER GEGEVEN PER PLAN. BENT U GEÏNTERESSEERD, BEZOEK DAN ZEKER ONZE [WEBSITE](#): IEDER PLAN KREEG EEN EIGEN WEBPAGINA.

Wanneer na de productie van een voeder met coccidiostatica (doeldiervoeder) overgeschakeld wordt naar een niet-doeldiervoeder (een voeder waar geen coccidiostatica aan worden toegevoegd), kunnen residuen door onvermijdelijke versleping in het niet-doeldiervoeder belanden. Om dit te monitoren, ontwikkelt BEMEFA sinds 2008 jaarlijks een bemonsteringsplan **coccidiostatica** (niveau 3_bis), waaraan alle gebruikers van coccidiostatica deelnemen. In 2016 betrof dit 22 vestigingseenheden die sectoraal 149 analyses toebedeeld kregen.

In het kader van **export** naar derde landen stelt BEMEFA een apart bemonsteringsplan ter beschikking. In 2016 namen 20 vestigingseenheden hieraan deel, die 227 monsters ter analyse opstuurden. Meer hierover kan u lezen onder de rubriek [Bemonsteringsplan export](#).

De producenten van **petfood**, zeker de producenten van graanmengelingen voor vogels, kopen heel wat voedermiddelen aan van niet-FCA gecertificeerde leveranciers. Om de veiligheid van deze voedermiddelen te waarborgen, ontwikkelde BEMEFA in 2011 voor het eerst een specifiek bemonsteringsplan voor petfood. In 2016 werden in het kader van dit plan 152 analyses ingepland.

Jaarlijks werkt BEMEFA een monitoring uit van **mycotoxines** in granen op moment van de oogst. Over dit Early Warning Systeem kan u [verder in dit verslag](#) meer informatie terugvinden.

Sinds 2013 gaat bijzondere aandacht naar de aanwezigheid van **aflatoxine B1 in maïs**. Het Ovocom-[FCA BT-16 protocol](#) werd in het leven geroepen naar aanleiding van meerdere incidenten begin 2013. Dit protocol, dat ook in 2016 de nodige bijsturingen kreeg op basis van beschikbare analyseresultaten, legt aflatoxine-analyses op bij de inname van maïs uit bepaalde oorsprongen. BEMEFA heeft ook in haar bemonsteringsplan analyses voor deze parameter in maïs van welbepaalde origine ingebed.

Sinds 2013 vinden twee specifieke plannen hun oorsprong in **convenanten** gesloten met de overheid. Het eerste is een plan in het kader van het **Convenant Gemedicineerde voeders**, waarover u meer kan lezen onder item [Convenant Gemedicineerde voeders](#). In een notendop komt het erop neer dat

er gescreend wordt op residuen van actieve substanties die toegediend worden bij de productie van gemedicineerde voeders via de hoofdmenger. Net zoals bij coccidiostatica kunnen er ook hier via onvermijdelijke versleping residuen in niet-gemedicineerde voeders terechtkomen. In 2016 namen hieraan ruim 21 bedrijven deel, die samen 73 analyses lieten uitvoeren. De resultaten van dit plan worden jaarlijks met het FAVV besproken en geëvalueerd.

Er namen in 2015 75 vestigingseenheden deel aan het **bemonsteringsplan Zink**. Dit plan omvatte 251 analyses op vleesvarkensvoerders (> 23 kg) die afgezet worden op de Belgische markt. Er wordt gecheckt of het totaal zinkgehalte dat daarin terug te vinden is voldoet aan de normen zoals beschreven in het Convenant Zink (maximale waarde van 110 mg totaal zink per kg voeder). De resultaten worden jaarlijks geëvalueerd met de overheid, zo ook in 2016. Lees meer details over dit convenant onder [Convenant Zink](#).

Een laatste convenant waarvoor BEMEFA jaarlijks analyses inplant, is het **Laag-nutriëntenvoederconvenant**. Het betreft voeders met een verlaagd gehalte aan eiwit en fosfor, waardoor de uitstoot van deze nutriënten in het milieu teruggedrongen wordt. In 2016 werden 1442 analyses uitgevoerd ter monitoring van het gehalte aan fosfor en eiwit, verdeeld over 101 deelnemers. Meer info over dit convenant leest u verder onder het item Laagnutrientenconvenant.

Tot slot werkt BEMEFA ook nog twee plannen uit die hun oorsprong vinden in **lastenboeken**. Een eerste is het lastenboek voor de productie en levering van **plantaardig mengvoeder**, waarvoor 98 vestigingseenheden geattesteerd zijn. Zij lieten in 2016 samen 149 stalen analyseren op meerdere parameters. Het **lastenboek HFA** (Healthy Farming Association) verplicht deelnemers eveneens van analyses te laten uitvoeren. Ook dit plan wordt door de sectorfederatie uitgewerkt. Meer info over deze lastenboeken staat te lezen op de website, onder de rubriek [Kwaliteit > Lastenboeken](#).

1.1.2 INDIVIDUELE ANALYSES

DE WEBSITE VAN BEMEFA EN DE AFSPRAKEN MET DE LABORATORIA STELLEN DE (STEUNENDE) LEDEN VAN BEMEFA IN STAAT OM OOK INDIVIDUELE ANALYSES IN DEZELFDE DATABASE TE BEHEREN.

Het is immers van belang dat de deelnemende bedrijven, naast de hen opgelegde analyses volgens de sectorale plannen, daar waar nodig, hun monitoring aanvullen door het nemen van stalen op individuele basis. **De meest aangevraagde individuele analyses behelzen salmonella, dioxines en dioxineachtige PCB's, zware metalen en mycotoxines/aflatoxine B1.** Ruim 4100 analyses werden in 2016 individueel via onze site aangevraagd.

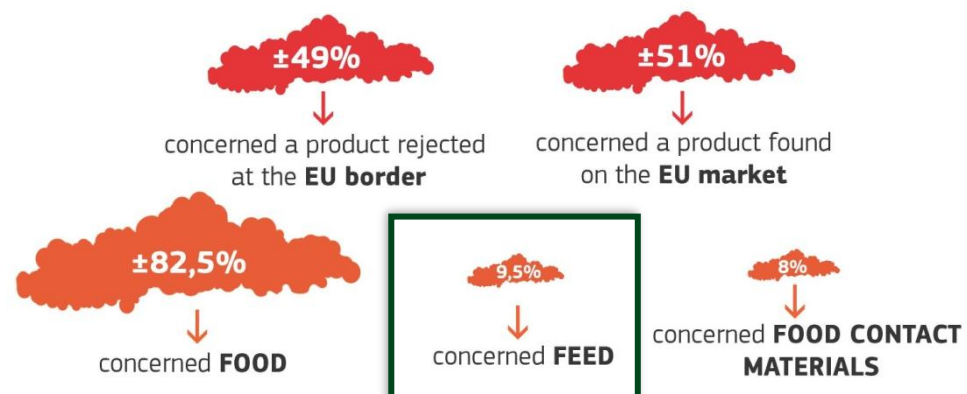
1.2 CONTAMINATIES

WANNEER ZICH ERGENS IN DE KETEN (BINNEN- EN BUITENLAND) EEN PROBLEEM VOORDOET, IS HET VAN BELANG DAT ALLE ACTOREN IN DE KETEN HIERVAN OP DE HOOGTE ZIJN. WANNEER EEN VERBODEN STOF WORDT AANGETROFFEN, OF WANNEER ER EEN Overschrijding van de norm van een ongewenste stof wordt vastgesteld, is het dan ook van belang dat de nodige

MAATREGELEN WORDEN GENOMEN OM VERSPREIDING TEGEN TE GAAN, MAAR OOK OM DE BEVOEGDE INSTANTIES HIERVAN OP DE HOOGTE TE STELLEN.

Op deze manier kan bekeken worden of het probleem beperkt is tot één operator, dan wel uitbreiding vindt naar andere operatoren. Dit alles staat beschreven in het Koninklijk Besluit van 14 november 2003 betreffende **autocontrole, meldingsplicht en traceerbaarheid in de voedselketen**. Indien een andere lidstaat betrokken is, dan wordt een melding gedaan aan het [Rapid Alert System for Food and Feed \(RASFF\) portaal](#), het **snelle waarschuwingssysteem binnen de voedings- en diervoedersector**.

EU countries have a round-the-clock service - Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF) - to ensure that food safety risks are averted before they can do any harm to consumers.

RASFF : ZORGT ERVOOR DAT GEVAARLIJKE FOOD EN FEED NIET CIRCULEERT IN DE EU
(Bron cijfers: RASFF)

Ovocom heeft naar gewoonte ook in 2016 een overzicht bijgehouden van de gepubliceerde RASFF-berichten. Het betrof in totaal 220 gevaren in de feed-sector, waarvan er 33 door België werden genotificeerd. België staat daarmee op de eerste plaats van notificerende landen. Eén derde van de Belgische meldingen vinden hun origine in autocontrole, twee derde is afkomstig van overheidscontrole. In 64% van de gevallen betreft het een voedermiddel waarin zich een probleem stelt. Mengvoeders maken 8% uit van de gemelde cases, toevoegingsmiddelen en voormengsels elk 2%. De andere meldingen situeren zich in de petfood. De top 3 van de gevaren wordt gevormd door microbiologische gevaren (64% van de meldingen, met salmonella op kop), zware metalen (9% van de meldingen) en mycotoxines (8% van de meldingen). Voor meer informatie verwijzen we door naar [OVOCOM](#) en naar het [RASFF-portaal](#).

Jaarlijks werkt BEMEFA een overzicht uit van alle resultaten verkregen in het **sectorale bemonsteringsplan** en stelt dit ter beschikking aan de deelnemers. **Salmonella en mycotoxines** vormen reeds een aantal jaar op rij de **meest voorkomende contaminaties** in het sectorale plan. Van zodra beschikbaar zal het overzicht van 2016 online worden gepubliceerd: Analyses > Resultaten > Sectoroverzicht (http://www.bemefa.be/BEMEFA_Analyses_Sectoroverzicht.aspx).

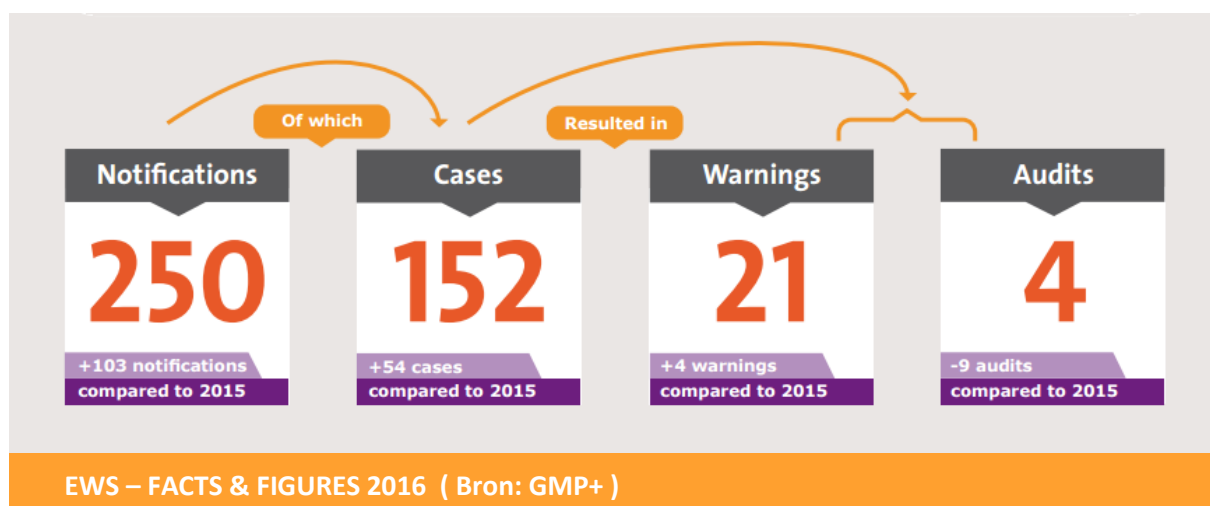
1.3 EARLY WARNING SYSTEM

HOGER STELDEN WE DAT HET VAN BELANG IS DAT DE **VERSCHILLENDE STALEN GESPREID OVER HET GANSE JAAR** WORDEN GENOMEN EN DAT OOK DE ANALYSES EEN SPREIDING KENNEN IN DE TIJD. OP DEZE MANIER WORDT EEN **MONITORING DOORHEEN HET GANSE JAAR GEWAARBORGD**.

Een uitzondering op deze aanpak is het plan waarin we, op het moment van de oogst van verschillende granen, een inschatting wensen te maken van de **mate waarmee de granen met mycotoxines belast zijn**: het zogenaamde early warning systeem (EWS). Daar worden alle staalnames gebundeld op het moment van de oogst. Een mycotoxine-analyse van deze stalen geeft een indicatie van de hoeveelheid van deze toxines aanwezig bij de oogst. In 2016 werden van deze early warning twee rapporten uitgebracht: één over maïs en één over alle andere granen.

Daarbovenop loopt er ook een samenwerking met verscheidene instanties in Vlaanderen en Wallonië, om te kijken naar de **mycotoxinebelasting van tarwe**, nog vóór het moment van de oogst. Met andere woorden wanneer de tarwe nog op het veld staat.

Al deze data worden van zodra beschikbaar ter beschikking gesteld van onze leden en kunnen op de BEMEFA-website terug gevonden worden, onder de rubriek Analyses > Resultaten > Sectoroverzicht (http://www.bemefa.be/BEMEFA_Analyses_Sectoroverzicht.aspx).

1.4 WG HACCP

HIERBOVEN HADDEN WE HET AL OVER DE TALRIJKE WERKGROEPEN VAN ONZE FEDERATIE. OOK DE WERKGROEP HACCP, **HAZARD ANALYSIS OF CRITICAL CONTROL POINTS**, IS VAN ONSCHATBARE WAARDE VOOR ONS EN VOOR DE SECTOR.

Deze werkgroep komt minstens 4 maal per jaar samen en neemt de **actualiteit rond voedselveiligheid** door:

- welke overschrijdingen werden er genotificeerd?,
- welke nieuwe grondstoffen worden er gebruikt en welke mogelijke gevaren gaan daarmee gepaard?,
- wat is de performantie van de verschillende plannen?;
- dient een gevaaranalyse geactualiseerd te worden?, moet de monitoring worden aangepast?,
- wat zijn de opkomende gevaren?;
- ...

Het is duidelijk dat de voedselveiligheidsaanpak een **continue opvolging** vraagt.

DIERVOEDINGSBELEID

EEN TWEEDE BELANGRIJKE PEILER IS HET DIERVOEDINGSBELEID. VIA OA. AMCRA, DE CONVENANTEN VOOR MEDICATED FEED EN ZINK IJVERT BEMEFA VOOR DE INVULLING VAN MAATSCHAPPELIJKE VERANTWOORDELIJKHEDEN. DE DIENSTVERLENING VOOR DE EXPORTACTIVITEITEN EIST EEN STEEDS GROTERE INZET VOOR EEN VEELHEID VAN BESTEMMINGEN, EN EEN GEDIVERSIFIEERDE AANPAK.

KAREN KERCKHOFS

ELINE OVERVOORDE

INTRODUCTIE

DE DAG VAN VANDAAG WORDT ER VEEL AANDACHT BESTEED AAN EEN **VERANTWOORD ANTIBIOTICAGEBRUIK BINNEN DE DIERVOEDERSECTOR**. BEMEFA IS SAMEN MET HET FAVV EN AMCRA REEDS SINDS 2013 AAN HET WERK OM DEZE PROBLEMATIEK PROACTIEF AAN TE PAKKEN, OA. DOOR HET ONDERSCHRIJVEN VAN HET CONVENANT GEMEDICINEERDE VOEDERS. HET ELEKTRONISCH VOORSCHRIFT, DAT SINDS 2015 OOK BESCHIKBAAR IS VOOR TABLETS EN SMARTPHONES, IS EEN BELANGRIJKE TOOL IN DEZE STRIID.

HIERAAN GELINKT ZIJN DE MAATREGELEN WAT BETREFT HET **ZINKGEBRUIK**. DEZE STOF WORDT INGEZET ALS ALTERNATIEF VOOR ANTIBIOTICA BIJ DE BEHANDELING VAN SPEENDIARREE BIJ BIGGEN; EEN ZIEKTE DIE JAARLIJKS EEN SIGNIFICANT DEEL VAN DE BIGGENPOPULATIE TREFT.

EEN ANDER ASPECT BINNEN HET DIERVOEDINGSBELEID IS DE **EXPORT NAAR DERDE LANDEN**. ENERZIJD ONTWIKKELDE BEMEFA EEN SECTORAAL BEMONSTERINGSPLAN EXPORT, DAARNAAST HOUDT HET OOK EEN VINGER AAN DE POLS BIJ TAL VAN EXPORTACTIVITEITEN BINNEN DE DIERVOEDERSECTOR.

MEER WETEN OVER BEMEFA'S DIERVOEDINGSBELEID? LEEST DAN ZEKER VERDER!

2.1 CONVENANT GEMEDICINEERDE VOEDERS

2.2 EXPORT

2.3 CONVENANT ZINK

2.1 CONVENANT GEMEDICINEERDE VOEDERS

OP 31 JANUARI 2013 ONDERTEKENDEN BEMEFA EN HET FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR DE VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN (FAVV) HET CONVENANT GEMEDICINEERDE VOEDERS.

Sinds januari 2014 worden alle gemedicineerde voeders met antibiotica geproduceerd via een eindmenger of **fijndoseersysteem** (met uitzondering van gekorrelde konijnenvoeders). Specifieke bemonsteringsplannen werden vervolgens in het leven geroepen voor fabrikanten die via de hoofdmenger (1) gemedicineerde konijnenvoeders maken, (2) anthelmintica inmengen of (3) ZnO doseren. De naleving van het convenant werd positief geëvalueerd met het FAVV.

Met het FAVV werden de **stappen ondernomen om het Convenant Gemedicineerde Voeders te actualiseren**. De voornaamste aanpassing is het opnemen van het stappenplan dat door de Belgische mengvoederindustrie werd opgesteld in het kader van de AMCRA-doelstelling om een **reductie van de AB-gemedicineerde voeders met 50 % tegen 2017** (referentiejaar is 2011) te realiseren.

Concreet werd er opgenomen, dat de fabrikanten:

- 1/** sinds 1 oktober 2015 geen AB-gemedicineerde voeders meer produceren voor vleesvarkens ouder dan 15 weken.
- 2/** sinds 1 januari 2016 geen AB-gemedicineerde voeders meer produceren indien niet voorgeschreven door bedrijfsbegeleidende dierenarts.
- 3/** sinds 1 oktober 2016 geen AB-gemedicineerde voeders meer produceren indien geen elektronisch voorschrift.

Ook de andere inspanningen van de mengvoedersector werden aan het convenant toegevoegd, zoals de **jaarlijkse benchmark** van de fabrikanten van AB-MF voor varkens (op basis van de enquête van BEMEFA die vanaf 2016 **om de 6 maanden** wordt gehouden).

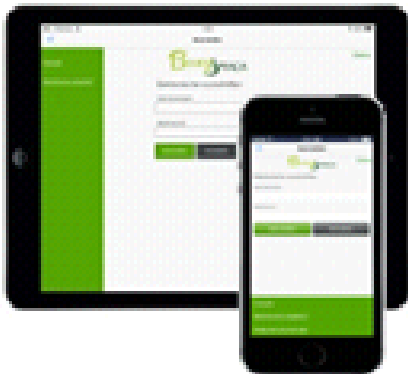
36

%

DE MENGVOEDERSECTOR HEEFT EEN FORSE BEWEGING INGEZET OM DE **HALVERING VAN HET ANTIBIOTICAGEBRUIK IN DE MENGVOEDERS TE REALISEREN**. EIND 2016 ZITTEN WE OP **36% REDUCTIE**. DIT GEEFT EXTRA MOTIVATIE OM IN 2017 DE INGESLAGEN WEG VERDER TE BEWANDELEN.

2.1.1 ELEKTRONISCH VOORSCHRIFT

IN 2014 KREEG BEMEFA VAN DE BEVOEGDE MINISTERS DE OFFICIËLE ERKENNING ALS **DIENSTVERLENER VOOR HET AANBIEDEN VAN DE DIENST VOOR HET ELEKTRONISCH VOORSCHRIJVEN VAN GEMEDICINEERDE VOEDERS**. DEZE ERKENNING WORDT GEREGLD VIA HET KONINKLIJK BESLUIT GEMEDICINEERDE VOEDERS VAN 21 DECEMBER 2006 EN HAD BETREKKING OP HET ELEKTRONISCH VOORSCHRIJVEN VIA MOBIELE APPARATEN (PDA'S).

TENEINDE HET DRAAGVLAK VOOR HET ELEKTRONISCH VOORSCHRIFT TE VERGROTEN, HEEFT BEMEFA IN SAMENWERKING MET AMS (ADVANCED MANAGEMENT SOFTWARE) DE **APPLICATIE IN DE LOOP VAN 2015 UITGEBREID NAAR TABLETS EN SMARTPHONES** MET VERSCHILLENDE BESTURINGSSYSTEMEN.

In februari 2016 werd BEMEFA door de minister van Landbouw, Willy Borsus en de minister van Volksgezondheid, Maggie De Block, gemachtigd als **dienstverlener voor het voorschrijven van gemedicineerde voeders onder elektronische vorm, specifiek voor smartphone/tablet**. Hiermee bestendigt BEMEFA een nieuwe dimensie voor het elektronisch voorschrift en een gepaste oplossing voor zowel dierenartsen als mengvoederfabrikanten om elektronische voorschriften via smartphone en/of tablet aan te maken en te verwerken. Een belangrijks stap voorwaarts, is dat de data uit de voorschriften ook exporteerbaar zijn naar Excel en dat deze ook nuttig kunnen zijn in het kader van datacollectiesystemen.

In het kader van het BEMEFA stappenplan voor de rationalisatie van het antibioticagebruik, werd het enkel nog aanvaarden van elektronisch voorschrijven van AB-MF verplicht sinds 1/10/2016. Dit werd zowel opgenomen in het convenant voor de reductie van antibiotica met alle overheden, BEMEFA, de dierenartsenorganisaties ... als in het convenant gemedicineerde voeders tussen het FAVV en BEMEFA. Hierdoor zijn alle 37 vestigingen die antibiotica gemedicineerd voeder produceren, overgeschakeld naar het gebruik van de elektronisch voorschriften.

Om ook de laatste dierenartsen over de streep te trekken werd begin oktober het LIGHT abonnement in het leven geroepen voor dierenartsen die max. 50 voorschriften op jaarbasis voorschrijven. Hierdoor staat de teller nu op 108 dierenartsen.

Lees hierover meer op de website van BEMEFA, onder de rubriek [Dossiers > Techniek > Elektronisch Voorschrift](#).

2.2 EXPORT

BINNEN HET DIERVOEDINGSBELEID SPEELT EXPORT EEN BELANGRIJKE FACTOR. ENERZIJD ONTWIKKELDE BEMEFA EEN SECTORAAL BEMONSTERINGSPLAN EXPORT, EN DAARNAAST HOUDT HET OOK EEN VINGER AAN DE POLS VAN ALLE EXPORTACTIVITEITEN.

1/ BMP EXPORT

IN HET KADER VAN DE EXPORT NAAR BEPAALDE DERDE LANDEN ONTWIKKELT BEMEFA OOK STEEDS EEN **SECTORAAL BEMONSTERINGSPLAN**, DAT DE GOEDKEURING VAN HET FAVV MEEDRAAGT.

Dergelijke sectorale aanpak bevordert de export en kan rekenen op steeds meer enthousiasme onder de exporteurs. Ook het FAVV juicht de aanpak toe wegens de gestandaardiseerde aanpak.

Concreet bevatte het plan export in 2016 de volgende luiken:

- Uitvoer van diervoeders en toevoegingsmiddelen van dierlijke oorsprong van de Europese Unie naar de Douane-unie
- Veterinair gezondheidscertificaat voor voeder bestemd voor invoer in de republiek Macedonië
- Uitvoer van niet-ingeblikte/droge petfood van dierlijke oorsprong van de Europese Unie naar de Douane-unie
- Uitvoer van diervoeder zonder component van dierlijke oorsprong naar Wit-Rusland en Kazachstan
- Veterinair certificaat voor voeders die producten van dierlijke oorsprong bevatten voor export naar Oekraïne

2/ EXPORTACTIVITEITEN

IN 2016 PARTICIPEERDE BEMEFA SAMEN MET ANDERE FEDERATIES IN **VERSCHILLENDE WERKGROEPEN** DIE DE DIENST INTERNATIONALE ZAKEN VAN HET FAVV IN HET LEVEN RIEP (SAMENWERKING, COMMUNICATIE EN PRIORITEITEN).

In het kader hiervan circuleert er maandelijks een tabel met de stand van zaken van de lopende dossiers 'nieuwe markten' die u ook op onze website onder de rubriek [Dossiers > Kwaliteit > Export](#) kan raadplegen.

Verder vindt er ook **bilateraal overleg** plaats tussen BEMEFA en het FAVV **over specifieke exportdossiers in de diervoedersector en over het bemonsteringsplan export**. Hierbij wordt de situatie voor export van voeders voor landbouwhuisdieren en gezelschapsdieren naar verschillende landen uit de doeken gedaan en wordt de sector geconsulteerd voor de uitwerking van nieuwe certificaatmodellen of bijsturing van bestaande modellen. Alle **certificaatontwerpen en bijhorende instructiebundels** worden ook doorgestuurd naar BEMEFA's Werkgroep Export.

In 2016 werd door BEMEFA de nodige aandacht besteed aan de **export van diervoeders naar China en Mexico**. Zowel voeders voor landbouwhuisdieren als voor gezelschapsdieren maakten deel uit van

de scope, met en zonder producten van dierlijke oorsprong. Ook de verschillende landen van de **Douane-unie (Kazachstan, Wit-Rusland en Rusland) en Oekraïne** vereisten de nodige opvolging. Export naar Servië blijft een pijnpunt omwille van de analyses die hieraan gekoppeld worden. Andere derde landen die aandacht vereisten op het gebied van export waren: Zuid-Afrika (petfood), Colombia (petfood), etc.

Wat betreft de afgifte van certificaten, **sinds januari 2014 worden alle certificaten op provinciaal niveau afgeleverd**. De [website van het FAVV](#) neemt alle informatie op over standaardcertificaten en landenspecifieke informatie (instructiebundels en modelcertificaten). In 2016 werden een aantal stappen gezet om de afgifte van de beide standaardcertificaten (dierlijk + plantaardig) te laten verlopen via **BECERT**.

BECERT IS DE NIEUWE TOOL VOOR HET ELEKTRONISCH INDIENEN VAN AANVRAGEN VAN EXPORTCERTIFICATEN NAAR DERDE LANDEN, DIE WERD UITGEROLD IN 2016 DOOR HET FAVV.

BEDOELING IS HET CERTIFICERINGS-PROCES VOOR EXPORT NAAR DERDE LANDEN TE DIGITALISEREN IN HET KADER VAN ADMINISTRATIEVE VEREENVOUDIGING, TRACEERBAARHEID EN FRAUDEBESTRIJDING.

2.3 CONVENANT ZINK

SEDERT SEPTEMBER 2013 WAREN ER **TIJDELIJKE GEBRUIKSTOELATINGEN VAN 4 GEMEDICINEERDE VOORMENGSELS OP BASIS VAN ZINKOXIDE (ZNO)** WAARMEE, NA VOORSCHRIFT VAN EEN DIERENARTS, GEMEDICINEERD VOEDER MET ZNO (2000/2500 PPM ZN) KON WORDEN GEPRODUCEERD BINNEN DE **SPEENPROBLEMATIEK BIJ BIGGEN**.

Sinds eind 2015 beschikt één van deze premixen over een Europese registratie, en deze registratie heeft een eind gemaakt aan de tijdelijke registraties. In het kader van het [Convenant Gemedicineerde voeders](#) kunnen deze gemedicineerde voeders nog steeds op de hoofdmenger geproduceerd worden (beheersmaatregelen in acht nemend).

Parallel met deze verhoogde zinkgehalten ging BEMEFA, omwille van milieuoverwegingen (ecotoxiciteit), een convenant aan samen met de Ministers van Volksgezondheid en van Landbouw. Doel hiervan is om het zinkgehalte in varkensvoerders in de afmestfase (> 23 kg) vrijwillig te verlagen van maximum 150 ppm naar maximum 110 ppm. Meer dan 80 fabrikanten uit België en Nederland die dit type varkensvoeder produceren, ondertekenden het convenant. Al deze bedrijven nemen ook deel aan een specifiek bemonsteringsplan (zie [1.1 Meerdere \(specifieke\) bemonsteringsplannen](#)). Sinds 1

januari 2016 worden de voorwaarden van de convenant ook opgelegd door Belpork. De varkenshouders zijn dus verplicht om voeder af te nemen bij een fabrikant die voldoet aan de bepalingen van het zinkconvenant.

Eind november 2016 evalueerden BEMEFA en de FOD Volksgezondheid het Convenant Zink zeer positief. De goede opvolging blijkt zowel uit de resultaten van BEMEFA's sectoraal bemonsteringsplan (94% van de geanalyseerde stalen in 2016 tonen een conform resultaat (mits aftrek van de analytische meetfout)), als uit de resultaten van het Federaal Voedselagentschap (100% conform). BEMEFA kreeg opnieuw een pluim voor de **goede opvolging en sensibilisering** van het convenant.

BIGGEN HEBBEN VAAK TE KAMPEN MET EEN VERSTOORDE DARMWERKING TIJDENS DE OVERGANG VAN DE MOEDERMELK NAAR DE SPEENFASE. ER WORDT GESTREEFD NAAR DE AFBOUW VAN HET GEBRUIK VAN COLISTINE. ZINK IS HIER EEN GOED ALTERNATIEF.

Het **convenant heeft alle doelstellingen bereikt** die werden vooropgesteld:

- Minder uitstoot van Zn in het milieu door het Zn-gehalte in de vleesvarkensvoerders af te toppen op 110 ppm
- Het gebruik van ZnO heeft het gebruik van Colistine-sulfaat fors doen dalen (tot ongeveer één vijfde van het gebruik in 2011)
- De analyseresultaten van de monsters genomen door BEMEFA en door het FAVV liggen in dezelfde lijn. Gemiddeld komt het Zn-gehalte in de vleesvarkenvoeders op 100 ppm!

Vleesvarkenvoeders geproduceerd vanaf 27 juli 2015 voldoen dus aan die nieuwe normen (120 ppm). De Zink in de zinkoxide als gemedicineerd voeder aan biggen zal dus meer dan ruim gecompenseerd worden. Verdere verlaging van de Zn-norm wordt niet in aanmerking genomen om het risico te voorkomen dat niet voldaan wordt aan de fysiologische behoeften en om de mogelijke negatieve gezondheids- of zoötechnische effecten te voorkomen. Intussen wordt de sector en onderzoekswereld aangemoedigd om gegevens te verzamelen en eventuele negatieve effecten te melden.

Tijdens de evaluatievergadering kwam opnieuw omstandige uitleg over de Europese registratie van ZnO als gemedicineerd voormengsel. In het begin van 2016 hebben Nederland en Frankrijk samen een Europese procedure ingeleid met als doel het gebruik in de EU van gemedicineerde voeders op basis van zinkoxide te verbieden. Vervolgens heeft het CVMP van het Europese Geneesmiddelenagentschap in december 2016 een **negatief advies over het gebruik van zinkoxide** als gemedicineerd voormengsel gegeven. De voornaamste bekommernissen zijn de milieu-impact en anderzijds de (co)-resistentieproblematiek. Momenteel ligt de bal in het kamp van de COM om te beslissen wat er met dit advies moet gebeuren.

MILIEU & DUURZAAMHEID

OOK EEN STEEDS PROMINENTER THEMA OP DE WERELDAGENDA, EN DAARDOOR OOK OP DIE VAN BEMEFA, IS HET OOG VOOR MILIEU EN DUURZAAMHEID. HOT TOPICS BLIJVEN OA. DUURZAME SOJA EN ALTERNATIEVE EIWITBRONNEN, MAAR OOK INITIATIEVEN ROND MESTVERWERKING EN NUTRIËNTEN.

LIESBETH VERHEYEN

INTRODUCTIE

VOOR DE MENGVOEDERSECTOR IS HET BELANGRIJK OM OP EEN ZO MILIEUVRIENDELIJKE EN DUURZAME MANIER KWALITEITSVOL VOEDER TE PRODUCEREN. DAAROM ZET BEMEFA ZICH IN OM SAMEN MET DE GEHELE SECTOR EEN TRAJECT UIT TE STIPPELEN EN HEN TE HELPEN BIJ DE UITWERKING ERVAN.

VERSCHILLENDE INITIATIEVEN ROND NUTRIËNTEN, VERPAKKINGEN, ENERGIE, STOFEXPLOSIE, MEST EN DUURZAAMHEID WERDEN IN HET LEVEN GEROEPEN. MEER DETAILS HIEROMTRENT KAN U LEZEN IN HET VERVOLG VAN DE TEKST.

3.1 MILIEU

3.2 DUURZAAMHEID

3.3 ADR

3.1 MILIEU

BINNEN HET HOOFSTUK MILIEU GAAN WE DIEPER IN OP HET DOSSIER STOFEXPLOSIE EN DE BIJBEHORENDE GEX-TOOL, HET MESTDECREET MET HET RECENTE PILOOTPROJECT ROND DE BEDRIJFSFORFAIT, EN HET LAAGNUTRIËNTENCONVENANT.

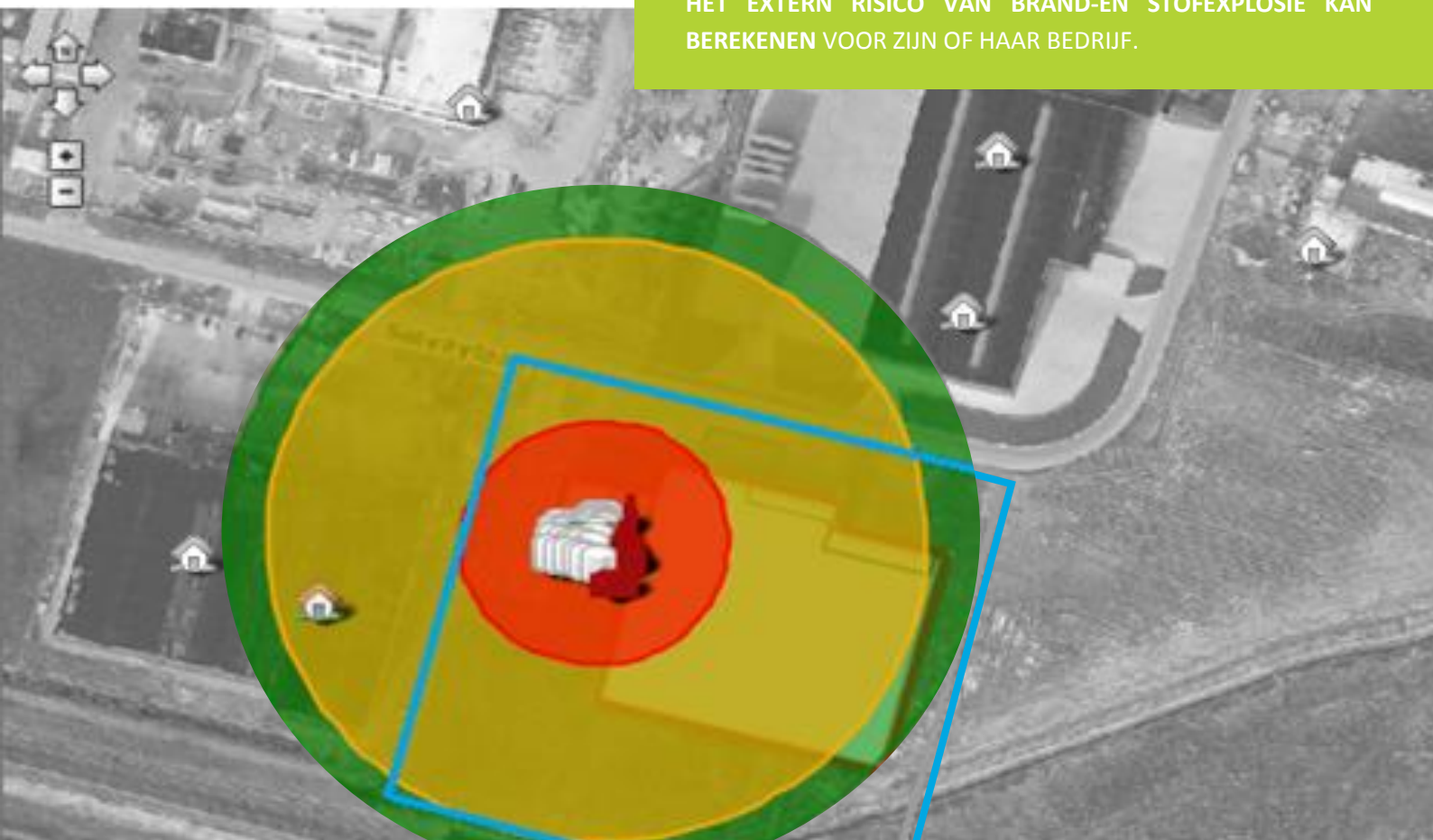
1/ STOFEXPLOSIE

IN 2010 BRACHT BEMEFA (CONTRACTANT: HET CONSULTANT-BEDRIJF *ENVIRONMENTAL RESOURCES MANAGEMENT* (ERM)), DE **GEACTUALISEERDE STUDIE STOFEXPLOSIE** UIT. HIERAAN GEKOPPELD WERD ER DOOR BEMEFA GEÏNVESTEERD IN DE **ONTWIKKELING VAN EEN WEBAPPLICATIE GEX**.

Via deze tool kunnen mengvoederbedrijven op een gebruiksvriendelijke manier het extern risico van hun bedrijf ten gevolge van brand- en stofexplosiegevaaren zelf berekenen. In 2011 vond de validatie van het model plaats. De tool werd toegepast op enkele concrete praktijkcases waarna het erkend werd door de Vlaamse administratie als **onderdeel van de milieuvergunningsaanvraag**. Ondertussen hebben meer dan 35 bedrijven de tool toegepast.

Met de **online tool** kan eveneens de impact van verschillende mogelijke inspanningen ter reductie van het extern risico gesimuleerd worden. De applicatie is dus met andere woorden ook een handige tool om een investeringsstrategie uit te stippelen.

MET DE **GEX-TOOL** IS HET MOGELIJK DAT DE FABRIKANT ZELF HET EXTERN RISICO VAN BRAND-EN STOFEXPLOSIE KAN BEREKENEN VOOR ZIJN OF HAAR BEDRIJF.

Deelnemers dienen eerst een **opleiding** te volgen bij BEMEFA (zie punt [3.1.1 Stofexplosie](#)). Vervolgens dienen de bedrijven individueel de nodige voorbereidingen te treffen voor de berekeningen en de benodigde gegevens. BEMEFA blijft continu ter beschikking bij vragen of problemen. Aangezien de tool erkend werd door de Vlaamse overheid is het niet meer noodzakelijk om tijdens het uitvoeren van de studie beroep te doen op een erkend VR-deskundige. Enkel ter validatie van het resultaat dient de VR-deskundige tussen te komen.

De studie omtrent het **stofexplosie veiligheidsdocument en interne zonering** werd in het verleden opgesteld als één van de milieu-initiatieven van BEMEFA. Het betreft hier de '**Handleiding stofexplosie voor mengvoederbedrijven en maalderijen**'. Ook deze studie vormt een handig instrument bij het aanvragen van de milieuvergunning.

2/ MESTDECREET

JAARLIJKS ZORGT HET INVULLEN VAN DE **MESTBALANSEN VOOR VARKENS- EN PLUIMVEEBEDRIJVEN** VOOR PROBLEMEN. DOOR HET GEBRUIK VAN AANNAMES EN ANALYSES SLUIPEN ER FOUTEN IN DE BALANS DIE NIET TE NEGEREN ZIJN. SAMEN MET DE GENETISCHE EVOLUTIE EN DE TECHNISCHE RESULTATEN VAN DE DIEREN ZORGEN DEZE FOUTEN VOOR EEN **ONEVENWICHTIGHEID IN DE BALANS**.

BEMEFA, de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), het Algemeen Boerensyndicaat (ABS) en Boerenbond buigen zich over een oplossing. **Via een driededige aanpak, regressierechten/mestanalyses/-retentieproef**, wordt sinds 2013 met de groep meer duidelijkheid geschapen in de problematiek bij de varkens. Voor de pluimveesector wordt de problematiek individueel opgelost.

Om de mestproblematiek bij de varkens aan te pakken werd in 2013 een **ringtest** uitgevoerd met de verschillende erkende labo's. Doel hiervan is te verifiëren wat de fout is op de mestanalyse en wat de verscheidenheid is tussen de verschillende erkende labo's. De ringtest maakte duidelijk dat de fout op de analyse van N zeer klein is en dat de manier van staalname weinig effect heeft op de analyse. De fout op P en droge stof is echter groter dan aanvaardbaar. Het analyseren van P blijkt weinig nut te hebben en de manier van bemonsteren heeft hier een groot effect op. Via deze test heeft VLM ingezien dat een balans opstellen op basis van mestanalyses niet mogelijk is. De zoektocht naar een alternatief drong zich op. Zowel door de sectoren als door VLM wordt gedacht dat een bedrijfsforfait soelaas kan brengen, hetgeen in 2014 en 2015 verder werd onderzocht ([zie 3.1.2.1 Pilootproject bedrijfsforfait](#)).

In 2013 heeft een werkgroep van BEMEFA zich gebogen over de regressierechte voor de vleesvarkens. De regressierechten voor de zeugen werd in 2014 aan VLM voorgesteld en goedgekeurd in 2015.

Het derde luik van de aanpak wordt gebruikt om de **retentiewaardes van N en P** in varkens te bepalen. Er heerst het vermoeden dat de uitstoot van de nutriënten door de varkens lager is dan wat theoretisch verondersteld wordt. De hogere retentie in het varken zou het gevolg zijn van een genetische evolutie die invloed heeft op de groei, het vleespercentage, enz. Het Instituut voor

Landbouw, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) bezit als onderzoekscentrum enige ervaring bij het opzetten en het uitvoeren van dit soort experimenten. ILVO startte in de tweede helft van 2015 een retentieproef met 72 varkens. De aanzet van Ruw Eiwit bleek iets gestegen te zijn van 17.2% naar 17.5%. De aanzet van fosfor zou gedaald zijn van 0.51% naar 0.48%. Omdat de cijfers niet wettelijk neergeschreven staan, heeft VLM nog niet besloten wat er met de resultaten zal gebeuren.

BEMEFA blijft de problematiek van nabij opvolgen en zal ook in 2017 haar volle medewerking aan de Mestbank verlenen.

2.1 PILOOTPROJECT BEDRIJFSFORFAIT

GEDURENDE 2014 EN 2015 WERD ER EEN PILOOTPROJECT OPGEZET DOOR VLM WAARBIJ GEZOCHT WERD NAAR EEN SYSTEEM OM DE MESTSAMENSTELLING BIJ VARKENS ZO CORRECT MOGELIJK TE BEPALEN. OP VERSCHILLENDE VARKENSBEDRIJVEN WERD DE MESTINHOUD NAUWLETTEND GEANALYSEERD MET ALS DOEL EEN BEDRIJFSFORFAIT TE BEPALEN.

In het jaar 2016 werden de resultaten, in samenspraak met VITO, verder bestudeerd waaruit het volgende voorstel voortvloeide. Om de nutriëntensamenstelling op een bedrijf per mestsoort en exploitatie te bepalen worden er twee systemen voorgesteld door VLM:

- a) Algemene forfait
- b) Analysesysteem (mogelijks uitbreiding tot bedrijfsforfait)

De landbouwer heeft bij het begin van elk jaar de keuze welk systeem hij zal toepassen. In de loop van het jaar kan er niet meer gewijzigd worden en dient er bijgevolg het hele jaar door hetzelfde systeem gehanteerd te worden voor de bepaling van de nutriënteninhoud van mest.

A) ALGEMENE FORFAIT

De algemene forfait (Tabel 1) die in de toekomst (vanaf 2018) voor varkensbedrijven gebruikt zal worden is gebaseerd op de mediane nutriëntensamenstelling van de varkensmest.

	Kg N/ton	Kg P/ton
Biggen	4.26	1.66
Zeugen	3.2	1.44
Vleesvarkens	6.35	3.5

TABEL 1. Algemene forfaitwaarden voor varkensmest

B) ANALYSESYSTEEM

Als de veehouder kiest voor het analysesysteem dan zal hij in de toekomst verplicht worden om vrachtstalen te nemen. De gemiddelde samenstelling van minstens 2 vrachtstalen vervangt het mengstaal. De stalen zullen 3 maand geldig zijn. Elk staal zal gemeld dienen te worden in SMIL.

Vanuit het analysesysteem kan men overgaan tot de bedrijfsforfait. Dit is mogelijk als de variatie/standaardafwijking (Tabel 2) op de vrachtstalen voldoende klein is.

	STDEV (N)	STDEV (P)
4 stalen	<0.2 kg	<0.4 kg
8 stalen	<0.5 kg	<0.75 kg
10 stalen	<0.75 kg	<1.1 kg

TABEL 2. De (voorlopige)* variatie/standaardafwijking die aanvaard wordt bij de bepaling van de bedrijfsforfait.

Als voldaan wordt aan bovenstaande eisen dan wordt de bedrijfsforfait berekend als het gemiddelde van al de vrachtstalen voor zowel N als P2O5. Als toetsing in de toekomst zal voor N de vork +/- 0.75 kg gebruikt worden, en voor P +/- 1.0 kg.

Initieel werd door VLM voor ogen gehouden om het nieuwe systeem in voege te laten treden in 2017. Het kabinet van minister Schauvliege heeft echter besloten om de implementatie van het systeem met een jaar uit te stellen, i.e. 2018. VLM dient eerst een betere inschatting te maken van de milieu-impact, de communicatie naar de landbouwers verder uit te werken, de praktische implementatie in orde te brengen, en wetmatig nog enkele zaken op orde te stellen.

VOETNOOT

* Er staat "voorlopig" vermits de voorgestelde variatie voor de bepaling van de bedrijfsforfait door de sector klein wordt bevonden. De sector heeft VLM gevraagd de variatie te vergroten. Dit wordt momenteel in beraad genomen bij VLM.

3/ LAAGNUTRIËNTENCONVENANT

BEGIN 2011 WERD EEN VIERJARENCONVENANT ONDERTEKEND TUSSEN BEMEFA, DE VERENIGING VAN ZELFMENGERS EN DE VLAAMSE OVERHEID. MET HET LAAG-NUTRIËNTENCONVENANT BIEDT DE MENGVOEDERSECTOR HAAR MEDEWERKING AAN DE **REDUCTIE VAN MESTOVERSCHOTTEN** (AANPAK AAN DE BRON) EN SPRINGT ZE DUURZAAM OM MET HET GEBRUIK VAN NUTRIËNTEN. VOEDERS WORDEN OP DE MARKT GEBRACHT MET EEN LAGER GEHALTE AAN EIWIT EN/OF FOSFOR.

Eind 2014 ondertekenden Vlaams Minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, Joke Schauvliege, BEMEFA en de Vereniging voor Zelfmengers het **nieuwe laag-nutriëntenconvenant 2015-2019**. Met deze nieuwe overeenkomst engageren de betrokken partijen zich om de aanpak aan de bron nog verder te verscherpen! Zo werd het fosforgehalte in de mengvoeders voor de categorie vleesvarkens van 40 kg tot afmesten namelijk herleid van 0,47 naar 0,45. Ook in 2017 werd er een wijziging aangebracht in het convenant. Dit maal werd het aantal te nemen stalen gewijzigd. Het aantal analyses per uitbating wordt vanaf 2017 bepaald op varkensvoeder en pluimveevoeder apart en niet meer op de som. Bv. een uitbating produceert 3.000 ton pluimveevoeder en 11.000 ton varkensvoeder. In 2016 moest deze uitbating 8 analyses uitvoeren op pluimveevoeder en 8 analyses op varkensvoeder. Vanaf nu moet deze uitbating slechts 4 analyses uitvoeren op pluimveevoeder en 8 analyses op varkensvoeder.

Zoals vermeld onder [‘Meerdere \(specifieke\) bemonstering’](#) worden binnen het bemonsteringsplan analyses uitgevoerd ter monitoring van het gehalte aan fosfor en eiwit in het voeder. De resultaten hiervan maken elk jaar het voorwerp uit van een grondige **evaluatie tussen alle partijen**. De evaluatie van het convenant verliep in 2016 zeer vlot.

3.2 DUURZAAMHEID : PLATFORM MVDS

IN 2006 RICHTTEN EEN AANTAL BELGISCHE STAKEHOLDERS, ONDER LEIDING VAN BEMEFA, HET PLATFORM 'MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORDE DIERVOEDERSTROMEN' (MVDS) OP, MET EEN DRIELEDIG DOEL:

1. UITWERKEN VAN EEN STANDAARD VOOR MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORDE DIERVOEDERSTROMEN
2. PROMOTEN VAN LOKALE (LEES EUROPESE) EIWITTEN
3. GEBRUIK VAN EIWITTEN DIVERSIFIËREN

De eerste missie, het **uitwerken van een standaard voor maatschappelijk verantwoorde diervoederstromen**, houdt in dat diervoederstromen stapsgewijs aan bepaalde criteria van maatschappelijke verantwoording moeten beantwoorden. Als startproject werd geopteerd om dit voor soja uit te werken, daar soja een belangrijke eiwitrijke grondstof is voor dierenvoerders, die echter weinig in onze gebieden geteeld wordt. De sector wil hierin haar maatschappelijke verantwoordelijkheid opnemen. **De tweede en de derde missie worden in samenwerking met de Vlaamse overheid gerealiseerd.**

Het platform mag ondertussen op de **steun van verschillende partners** rekenen:

- BEMEFA (de Beroepsvereniging van de Mengvoederfabrikanten)
- APIM (de Beroepsvereniging van de Margarinenijverheid)
- BCZ (de Belgische Confederatie van de Zuivelindustrie)
- BOERENBOND
- FEBEV (Federatie van het Belgisch Vlees)
- COMEOS (het vroegere FEDIS, de Belgische Federatie van de Distributie)
- FEVIA (Federatie Voedingsindustrie)
- FWA (de Waalse Landbouwfederatie)
- Imexgra (de Syndicale Kamer voor de Import- en Exporthandel in Granen)

De middenveldorganisaties waren initieel eveneens bij het platform betrokken maar hebben zelf de beslissing genomen uit het platform te stappen daar zij naar eigen zeggen niet gestructureerd waren om de standaard mee uit te schrijven. De contacten met de middenveldorganisaties worden echter wel onderhouden.

1. UITWERKING STANDAARD DUURZAME DIERVOEDERSTROMEN

GEZIEN DE SOJAPRODUCTIE EEN WERELDGEBEUREN IS, HEEFT HET **BELGISCHE PLATFORM MVDS VRIJ SNEL BESLIST OM HAAR WERKING AF TE STEMMEN OP DE INTERNATIONALE RONDE TAFEL RTRS** (ROUND TABLE OF RESPONSIBLE SOY). MET DIT PROJECT WENSEN SOJAPRODUCENTEN, NGO'S (ZOALS WWF EN SOLIDARIDAD), WETENSCHAPPERS, HANDEL, INDUSTRIE EN BANKEN UIT DE HELE WERELD TOT EEN **VERANTWOORDE SOJATEELT** TE KOMEN. VOOR MEER INFORMATIE OVER RTRS VERWIJZEN WE GRAAG NAAR DE WEBSITE WWW.RESPONSIBLESOY.ORG.

In 2009 heeft BEMEFA beslist om niet te wachten op de finale standaard van RTRS, maar eerder een eigen Belgische standaard uit te werken: **maatschappelijk verantwoorde soja** ("mv-soja"). Dit is soja die **geteeld wordt op een duurzame manier**. Om de duurzame teelt te controleren worden een aantal **criteria met betrekking tot milieu, sociale aspecten en economie** in rekening gebracht. Alle criteria zitten vervat in de RTRS-standaard. In den beginne moest mv-soja voldoen aan een 20-tal duurzaamheidsindicatoren. In de loop der jaren werd het aantal opgetrokken zodat we in 2014 aan een 40-tal indicatoren zaten. Voor de certificering van de duurzame soja in 2015 werd het aantal indicatoren nogmaals opgetrokken. Ditmaal tot het aantal van 64. In 2016 en 2017 blijft het aantal indicatoren constant.

Sinds 2009 wordt er door de BEMEFA-leden gezamenlijk mv-soja aangekocht. Er werd gestart met certificaten die garant staan voor een hoeveelheid van 100.000 ton mv-soja. Deze hoeveelheid werd jaarlijks opgetrokken. **Op vandaag wordt niet minder dan 380.000 ton mv-soja certificaten aangekocht**. Het overgrote deel zijn *Area Mass Balance*-certificaten. Een kleinere hoeveelheid zijn RTRS-certificaten. **Dit volume van 380.000 ton dekt in ruime mate het sojaverbruik in de varkens- en kippenhouderij bestemd voor de Belgische markt en het totale verbruik in de rundveehouderij (incl. exportproducten)**. De certificering van de aangekochte soja gebeurt via een erkend controleorganisme, namelijk Control Union.

Sinds 1 januari 2016 eist de Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO) dat voor de soja die verwerkt wordt in melkveevoeder bestemd voor de Nederlandse markt RTRS-certificaten dienen te zijn en dat de melkveevoederproducenten hiervoor individueel gecertificeerd dienen te worden. Daar BEMEFA een collectief programma heeft, gaf dit initieel problemen. Na lange tijd onderhandelen kunnen de Belgische mengvoederfabrikanten echter weer leveren aan Nederlandse melkveehouders. Naast het luik voedselveiligheid werd dit o.a. ook mogelijk voor duurzame soja daar BEMEFA een lastenboek heeft uitgewerkt conform de GMP+ MI 103 eisen. **Het collectief aankoopprogramma van BEMEFA werd hierdoor door NZO erkend**. Individuele certificering van de leden blijft wel noodzakelijk, maar blijft beperkt. De individuele certificering staat er borg voor dat de hoeveelheid RTRS-soja geëxporteerd naar Nederland de hoeveelheid aangekochte certificaten niet overschrijdt. Sinds 1 oktober 2016 eisen enkele Nederlandse lastenboeken eveneens het gebruik van RTRS-soja in pluimvee- en varkensvoeder. Het lastenboek van BEMEFA werd daarom uitgebreid naar GMP+ MI 102.

Via een **internationale werkgroep**, begeleid door FEFAC (de Europese federatie van de mengvoedersector) en financieel ondersteund door IDH wenst BEMEFA ook andere Europese landen te overtuigen om duurzame soja aan te kopen, en van duurzame soja de mainstream te maken. De samenwerking is van start gegaan in mei 2014. In 2014 startte de uitwerking van de **minimumrichtlijnen**. Dit is het Europees referentiekader van de mengvoedersector waarin de minimale voorwaarden van duurzame soja worden opgesteld. In 2015 werd het werk rond de minimumrichtlijnen afgerond en werd er een **onafhankelijke benchmark-tool** ontwikkeld op de website van het International Trade Center (ITC). Op deze website kunnen verschillende standaarden geraadpleegd worden, maar dankzij de bijkomende tool kunnen de sojahandelaars nakijken welke duurzaamheidsstandaarden voldoen aan de minimumrichtlijnen van FEFAC. In 2016 hebben 15 standaarden de benchmark doorstaan, waaronder mv-soja van BEMEFA. Ook in 2017 zal de samenwerking verder gezet worden.

BEMEFA heeft gedurende de periode 2011-2016 eveneens samengewerkt met IDH. **Met de samenwerking tussen IDH en BEMEFA werd de duurzame sojateelt met dubbele kracht voorwaarts geduwd.** De investeringen die BEMEFA namelijk deed bij de aankoop van duurzaam gecertificeerde soja werden voor dezelfde waarde eveneens door IDH op het veld ingezet door middel van begeleidingsprogramma's. IDH heeft in 2016 echter beslist om de begeleidingsprogramma's stop te zetten. BEMEFA zal in 2017 de banden met IDH terug opnemen.

OP VANDAAG WORDT
380.000 TON MV-SOJA
AANGEKOCHT. DIT DEKT HET
SOJEVERBRUIK VOOR DE
VOLLEDIGE BELGISCHE MARKT
AF, EN EEN DEEL VAN DE
EXPORT.

2. SAMENWERKING MET DE VLAAMSE OVERHEID – ACTIEPLAN ALTERNATIEVE EIWITBRONNEN

OM HET TWEEDE EN DERDE DOEL TE BEHALEN VAN HET PLATFORM, KREEG BEMEFA DE **STEUN VAN DE VLAAMSE OVERHEID**. OP 25/02/2010 HEBBEN DE VLAAMSE OVERHEID EN BEMEFA EEN **ENGAGEMENTSVERKLARING** ONDERTEKEND MET BETREKKING TOT MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORDE DIERVOEDERSTROMEN.

Deze engagementsverklaring benadrukt de wens om een **internationale standaard voor Maatschappelijk Verantwoorde DiervoederStromen** op te zetten. Beide partijen wensen ook bestaande eiwitbronnen maximaal te valoriseren en te promoten waarvoor een gezamenlijk actieplan werd uitgewerkt. Daarnaast willen zowel de Vlaamse overheid als BEMEFA de afhankelijkheid van eiwitbronnen van buiten de EU beperken. De verklaring omvat dus de uiteenzetting van de drie doelen, waarvan twee verder werden uitgewerkt in een Vlaams actieplan "alternatieve eiwitbronnen".

Eind 2015 liep de engagementsverklaring tussen de overheid en BEMEFA ten einde. In samenspraak met het kabinet van minister Schauvliege werd besloten om **vanaf 2016 de engagementsverklaring te vervangen door een kadernota**. Via deze kadernota wenst de mengvoedersector proactief te communiceren over (1) de duurzaamheidsstrategie van BEMEFA, (2) de evolutie van het eiwitgebruik in de mengvoedersector en (3) te duiden op het belang van voedselveiligheid. Eveneens werd beslist om een **tweede actieplan alternatieve eiwitbronnen uit te brengen in 2016**. De uitwerking ervan werd uitgevoerd door het departement Landbouw en Visserij. Zowel in het tweede als in het vorige actieplan kunnen **5 hefbomen** onderscheiden worden **die de promotie van alternatieve eiwitbronnen dienen te faciliteren**:

1. Sensibilisering;
2. Bewustmaking en promotie binnen de EU;
3. Stimulering van (eerder praktijkgericht) onderzoek;
4. Subsidiëring van landbouwers via specifieke maatregelen;
5. In kaart brengen van valorisatiepaden van bijproducten van bijv. voedingsindustrie en bio-ethanolproductie.

De kadernota en het tweede actieplan werden juni 2016 voorgesteld aan de buitenwereld en zijn sindsdien te raadplegen op de [website van BEMEFA](#) en het [departement Landbouw en Visserij](#).

3.3 ADR

EIND 2014 MELDDE DE FEDERALE OVERHEIDSDIENST AAN BEMEFA DAT ADR (**INTERNATIONAAL VERVOER VAN GEVAARLIJKE STOFFEN OVER DE WEG**) VERPLICHT DIENT TE WORDEN TOEGEPAST DOOR DE MENGVOEDERINDUSTRIE OOK AL IS DE SECTOR UITGESLOTEN VAN DE CLP-WETGEVING. ADDITIEVEN EN BEPAALDE MINERAAL- EN VOORMENGSELS WORDEN **ALS EEN GEVAARLIJK PREPARAAT GECLASSIFICEERD** EN DIENEN BIJGEVOLG VOLGENS DE ADR-WETGEVING GETRANSPORTEERD TE WORDEN.

In de loop van 2015 werd beslist een derogatie aan te vragen voor 5 jaar via een multilateraal akkoord. De overheid wenste echter om niet in te gaan op het multilateraal akkoord. Zij prefereerde een individuele aanpak per bedrijf en startte met bedrijfsbezoeken bij zowel de premix- als de mengvoederfabrikanten.

In de loop van 2016 stapte de overheid af van hun werkwijze en verkozen ze om terug samen te werken met BEMEFA via een enquête. De enquête werd in de zomermaanden afgenomen.

Voor de overheid werd duidelijk dat de invoering van ADR-transport zware gevolgen heeft voor de sector en zou dan toch stap voor stap te werk willen gaan met de implementatie ervan. Daar de invoering van ADR-transport op zakgoed/colli minder zwaar is, verlangde de overheid dat er in 2016 nog stappen ondernomen werden, zodat **ADR-transport op zakgoed in 2017 een feit werd**. Concreet betekende dit dat het bedrijf de berekeningstool dient aan te schaffen, opleidingen dient te volgen (een programma werd door BEMEFA voorgesteld) en de verpakkingzakken moet laten UN-keuren. Over **bulktransport** had de overheid geen uitspraak gedaan tot de ledenvergadering van BEMEFA in februari. Hier kwam de overheid op haar stappen terug en verkondigde dat de **sector tegen 1 juli 2017 klaar dient te zijn met de volledige implementatie** van ADR-transport. Dit zowel voor colli- als bulktransport.

GEVAARLIJKE STOFFEN WORDEN VOORNAMELIJK OVER DE WEG GETRANSPORTEERD, MAAR OOK HET VERVOER PER BINNENSCHIP WINT AAN POPULARITEIT. VANAF 1 JULI 2017 WORDT ADR-TRANSPORT VERPLICHT VOOR DE MENGVOEDERSECTOR.

ECONOMIE & STATISTIEK

“METEN IS WETEN”, IS DE LEUZE VAN DIRECTEUR YVAN DEJAEGHER. EEN GOED ONDERBOUWDE EXPERTISE BERUST STEEDS OP ACCURATE FACTS AND FIGURES. ZO KAN MEN EEN GEFUNDEERD ADVIES UITBRENGEN IN DE VAAK COMPLEXE DOSSIERS.

JOACHIM VRANCX

INTRODUCTIE

ONDER STATISTIEK EN ECONOMIE VALLEN VERSCHILLENDE DOSSIERS DIE ECONOMISCHE WAARDE HEBBEN, ZOALS DE MENGVOEDERPRIJZEN EN DE GRONDSTOFPRIJZEN, DE VERKOOPSTATISTIEKEN EN HET INTERVENTIEFONDS SALMONELLA. MINDER ECONOMISCH VAN BELANG, MAAR DAAROM NIET MINDER BELANGRIJK, ZIJN DE KENGETALLEN ROND GEMEDICINEERDE VOEDERS IN BELGIË.

Bemefa baseert haar beslissingen steeds op *facts & figures*. Hiervoor is het cruciaal dat er steeds het meest recente cijfermateriaal beschikbaar is. **Door een continue opvolging en archivering is het mogelijk om tendensen snel op te merken en hier op een adequate manier op te reageren.** Zo zijn er allerhande vragen zoals:

- Wordt er door de leden van BEMEFA meer of minder dan de helft varkensvoeder geproduceerd ten opzichte van de totale productie mengvoeders?
- Hoeveel kuikens worden er maandelijks verzekerd binnen het Interventiefonds Salmonella?
- Zou er de laatste jaren een dalende of stijgende trend zijn in de mengvoederprijzen in België?
- Haalt de Belgische mengvoedersector zijn belangrijkste AMCRA doelstelling om de productie van met antibiotica gemedicineerde voeders te halveren tegen 2017?

Dus als je een antwoord wilt op enkele van bovenstaande vragen, dan loont het zeker de moeite om dit hoofdstuk van het BEMEFA jaarverslag eens grondig te bestuderen.

5.1 VERKOOPSTATISTIEKEN MENGVOEDER

5.2 MENGVOEDER- EN GRONDSTOFPRIJZEN

5.3 ENQUÊTE GEMEDICINEERD VOEDER

5.4 INTERVENTIEFONDS SALMONELLA

5.1 VERKOOPSTATISTIEKEN MENGVOEDER

ONZE LEDEN DIENEN MAANDELIJKS DE AANGIFTE VAN HUN VERKOOPCIJFERS IN TE VULLEN EN AAN BEMEFA TE BEZORGEN. DEZE CIJFERS DIENEN NIET ALLEEN OM HET LIDGELD TE BEPALEN, MAAR VOORNAMELIJK OOK VOOR DE OPMAAK VAN DE VERKOOPSTATISTIEKEN.

BEMEFA engageert zich vervolgens om deze verkoopstatistieken maandelijks te publiceren. BEMEFA streeft ernaar om hier kort op de bal te spelen, en vraagt hiervoor de intensieve medewerking van de leden.

Deze verkoopstatistieken vormen de basis van een groot deel van het statistisch jaarverslag van BEMEFA. Binnenkort wordt het **statistisch jaarverslag van 2015** gepubliceerd. Dit is in een nieuw jasje gestoken door **voor het eerst een tekstuele toelichting te voorzien bij de grafieken**. Voor het statistisch jaarverslag van 2016 is het doel om dit te publiceren in het najaar van 2017.

In 2016 is er in totaal door de 157 leden van BEMEFA 7.211.064 ton mengvoeder en voormengsels geproduceerd in vergelijking met 7.242.575 ton in 2015. Dit houdt een daling in van 0,4% op jaarbasis. Opvallend is dat deze daling volledig is toe te schrijven aan de daling in de categorie van de varkensvoerders. In 2016 is er 86.926 ton varkensvoeder minder geproduceerd dan in 2015. Dit komt neer op een daling van 2,34%. De tonnages van de overige 4 categorieën zijn allen gestegen in 2016 ten opzichte van 2015.

	2015	2016
Varkensvoeder	3.715.265 ton	3.628.339 ton
Pluimveevoeder	1.455.055 ton	1.488.098 ton
Rundveevoeder	1.437.226 ton	1.458.223 ton
Diverse voeders	398.538 ton	403.140 ton
Voormengsels	236.491 ton	233.264 ton
Totaal	7.242.575 ton	7.211.064 ton

Meer details over de verkoopcijfers, meerbepaald de subcategorieën binnen de diergroepen, zijn terug te vinden op de website van BEMEFA, onder [Lidmaatschap > Verkoopstatistieken](#).

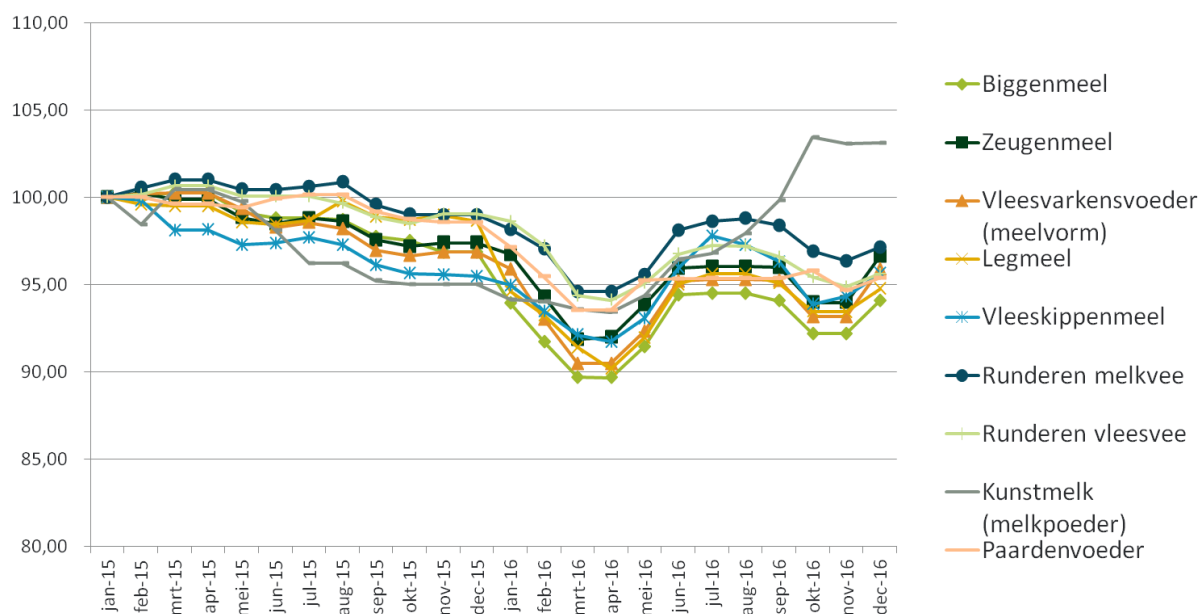
5.2 MENGVOEDER- EN GRONDFSTOFFPRIJZEN

BEMEFA VRAAGT MAANDELIJKS DE PRIJSLIJSTEN OP VAN ELF LEDEN. DE SELECTIE WERD OPGEMAAKT ZODANIG DAT PER TYPE MENGVOEDER DE VOORNAAMSTE PRODUCENTEN VERVAT ZITTEN IN DE BEREKENING.

Van alle prijzen wordt het gewogen gemiddelde genomen op basis van productietonnage, nadat per lid de korting werd afgetrokken.

Deze mengvoederprijzen worden vervolgens maandelijks gecommuniceerd naar de overheid en de vertegenwoordigers van de ABC-commissie. Daarnaast worden ze gebruikt om prijsevolutie van mengvoeder in België in kaart te brengen.

De onderstaande grafiek geeft de indexen weer van 2015 en 2016, met als index 100 het gewogen gemiddelde van de prijzen van januari 2015.

INDEX VAN 2015 EN 2016 VAN DE MENGVOEDERPRIJZEN: OVER HET ALGEMEEN EEN DALENDE TREND, MET EEN UITSCHIETER VOOR KUNSTMELK IN HET NAJAAR VAN 2016.

Over het algemeen is er een **dalende trend zichtbaar over de verschillende types mengvoeder, behalve voor kunstmelk**. In vergelijking met 2015, waar de prijzen vrij constant gebleven zijn met een licht dalende trend doorheen het jaar, kenden de prijzen in 2016 meer fluctuatie. In het begin van de 1ste jaarhelft van 2016 is er een daling met gemiddeld 5%-eenheden te zien in nagenoeg alle mengvoederprijzen. De grootste daling is op te tekenen bij het varkensvoeder, gevolgd door pluimveevoeder en dan rundveevoeder. Het dieptepunt werd bereikt in april 2016, waarna de meeste prijzen weer een stijging kenden tot in de zomer van 2016.

Daarnaast engageert BEMEFA zich ervoor om eveneens maandelijks de **prijzen van voornaamste grondstoffen voor mengvoeder** te archiveren. Op basis van deze grondstofprijzen wordt vervolgens ook een referentie **varkensvoederprijs** berekend. Dit kan als basis gebruikt kan worden voor **prijzetting op bedrijfsniveau van de mengvoerders**.

DIT EN MEER HIEROVER VIND JE TERUG OP DE WEBSITE VAN BEMEFA, ONDER DE RUBRIEK [PUBLICATIES > MARKT/PRIJZEN > MENGVOEDERPRIJSTENDENSEN](#).

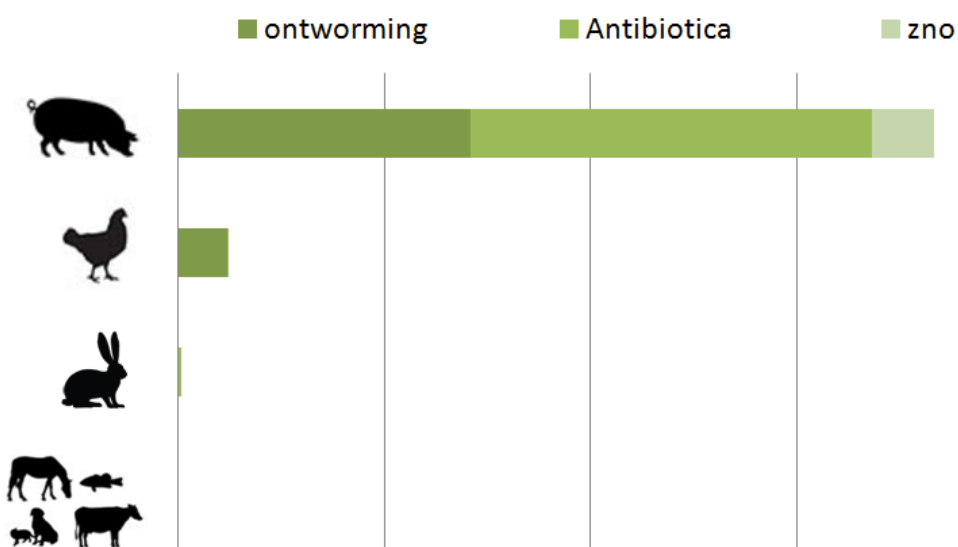
5.3 ENQUÊTE GEMEDICINEERD VOEDER

SINDS HET PRODUCTIEJAAR 2009 VERZAMELT BEMEFA GEDETAILLEERDE GEGEVENS OVER DE PRODUCTIE VAN GEMEDICINEERDE VOEDERS (MF), EN HET GEBRUIK VAN GEMEDICINEERDE VOORMENGSELS EN ACTIEVE SUBSTANTIES.

Op basis van de beschikbare gegevens van 2015 stelde BEMEFA ook **33 individuele rapporten** op voor de betrokken fabrikanten die de evolutie aantonen van de productie van gemedicineerde voeders over de jaren 2009–2011–2013–2014–2015. Al deze rapporten werden in de loop van 2016 uitgestuurd naar de desbetreffende fabrikanten. **Deze rapporten slaan niet alleen op de evolutie van de verschillende types gemedicineerde voeders voor varkens (uitgesplitst voor 2 categorieën, zijnde biggen en andere varkens), maar tonen ook de evolutie aan van het aandeel varkensvoeder dat gemedicineerd is (per type en per categorie).**

In 2017 werden de cijfers van het volledige jaar 2016 verzameld en reeds verwerkt op niveau van de sector. De cijfers van 2016 voor de individuele benchmark worden momenteel verwerkt in de rapporten voor de mengvoederfabrikanten die antibiotica gemedicineerd voeder produceren.

In 2016 is het totale tonnage gemedicineerde voeders (MF) gezakt naar 195.930 ton. De productie van gemedicineerde voeders is in België vooral bestemd voor varkens, namelijk 183.309 ton. De focus ligt natuurlijk op de productie van antibiotica gemedicineerde voeder. Het totaal antibiotica gemedicineerde voeders bij varkens (AB-MF) is 97.293 T in vergelijking met 151.383 ton in 2011, wat een **reductie betekent van 35,7%**. Onderverdeeld over de biggen en de andere varkens komt dit respectievelijk uit op 57.481 ton bij de biggen en 39.811 ton bij de andere varkens. In 2017 zal er dus nog een gelijkaardige reductie moeten gehaald worden als in 2016, om **tegen 2017 de productie van met antibiotica gemedicineerde voeders met 50% te laten verminderen ten opzichte van 2011**.

DE VERDELING GEMEDICINEERDE VOEDERS PER DIERTYPE. DE PRODUCTIE VAN GEMEDICINEERDE VOEDERS IN BELGIË IS VOORAL BESTEMD VOOR VARKENS. BIJ RUNDEREN EN PLUIMVEE WORDT MEDICATIE ONDER ANDERE TOEPASSINGSVORMEN TOEGEDIEND.

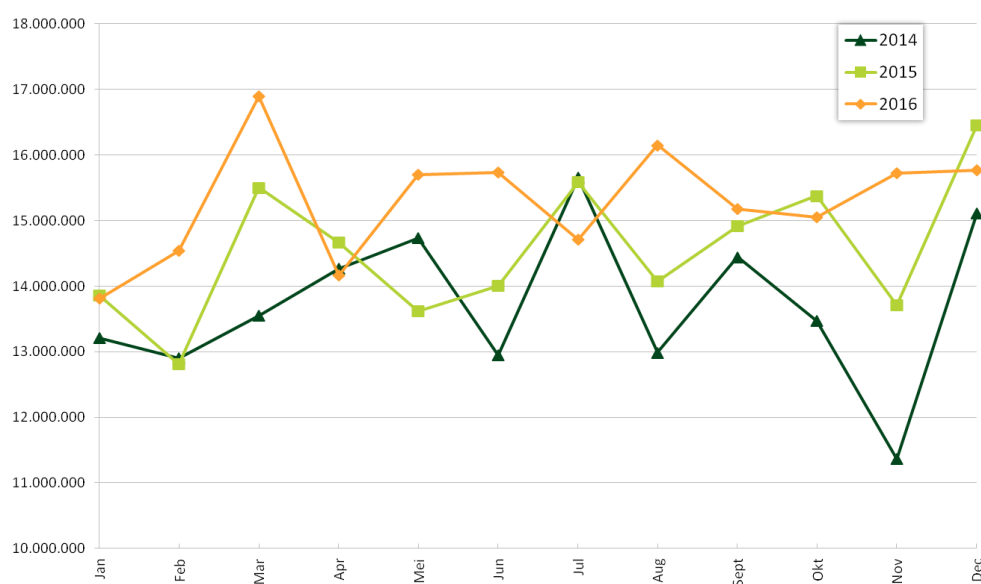
5.4 INTERVENTIEFONDS SALMONELLA

HET INTERVENTIEFONDS SALMONELLA (IFS) VOOR BRAADKIPPEN WERD EIND 2011 OPGESTART. DOEL HIERVAN WAS DE **BRAADKIPPENHOUDER TE VERGOEDEN VOOR EEN EVENTUELE AFWAARDERING** DOOR PLUIMVEESLACHTHUIZEN NA VASTSTELLING VAN **SALMONELLA ENTERITIDIS OF TYPHIMURIUM** BIJ DE VERPLICHTE UITGANGSCONTROLE. DEZE AFWAARDERING HANGT AF VAN DE STATUS VAN DE NEKVELLEN.

In totaal doen 19 mengvoederleveranciers en 14 broeierijen mee aan het systeem. In 2016 werden maandelijks gemiddeld 15,3 miljoen kuikens afgedekt door het Interventiefonds Salmonella (IFS). Het betrof voornamelijk Belgische braadkippen, maar ook Franse en Nederlandse kwekers participeren in het systeem. De in Nederland en in Frankrijk opgezette braadkuikens komen enkel in aanmerking indien het voeder in België werd geproduceerd.

In 2016 werden er **23 tomen** (uit 17 beslagen) aan het IFS gedeclareerd. Alle 23 tomen waren ongunstig op het niveau van de uitgangscntrole, waarvan 15 ST, 2 SE en 6 een “ander te bestrijden serotype”. Vijf van deze 23 tomen waren eveneens ongunstig op het niveau van de nekvelen (ST).

Voornamelijk in de eerste jaarhelft van 2016 waren er aanzienlijk meer declaraties van SE/ST schadegevallen. Het bijdrageniveau werd daarom in mei 2016 verhoogd van €0,5 naar €1 per 1000 opgezette kuikens. Dit zorgde ervoor dat de reserves van het IFS slechts gering daalde tot een nog steeds aanvaardbaar niveau. Het bijdrageniveau werd bij de aanvang van 2017 dan ook tot nader order behouden op €1 per 1000 opgezette kuikens. Zowel broeierijen als landbouworganisaties worden maandelijks geïnformeerd over de meest recente stand van zaken en deze partners worden jaarlijks uitgenodigd voor een evaluatievergadering van het IFS.

EVOLUTIE VERZEKERDE KUIKENS VOOR DE PERIODE 2014-2016

COMMUNICATIE

BEMEFA STREEFT NAAR EEN PERMANENTE, TRANSPARANTE, OPEN EN DUIDELIJKE COMMUNICATIELIJN MET HAAR DOELGROEPEN. DIT DRAAGT BIJ AAN HET BEELD VAN EEN GELOOFWAARDIGE EN BETROUWBARE COMMUNICATIEPARTNER.

NINA BEAUPREZ

INTRODUCTIE

COMMUNICATIE IS VOOR BEMEFA EEN HEEL BELANGRIJKE PIJLER IN HAAR BELEID. ONZE ORGANISATIE FUNGEERT ZOWEL ALS SPREEKBUIS VOOR DE SECTOR NAAR DE OVERHEDEN TOE, ALS KANALISATOR VAN BERICHTGEVING VANUIT DE OVERHEID. HET IS VOOR ONS ZEER BELANGRIJK OM ALS SECTORKOEPEL EEN **GEBALANCEERDE RELATIE TE ONDERHOUDEN MET ALLE BETROKKEN PARTIJEN**, ZO VERZEKEREN WIJ EEN KLIMAAT VAN WEDERZIJDEN RESPECT EN OPENHEID. **IN DIE OPTIEK STREVEN WIJ NAAR EEN PERMANENTE EN OPEN COMMUNICATIE MET ALLE GESPREKSPARTNERS.**

IN DIT HOOFDSTUK LEEST U MEER OVER ONS COMMUNICATIEBELEID EN DE HOOGTEPUNTEN VAN HET JAAR 2016.

6.1 LEDENCOMMUNICATIE

6.2 PERS

6.3 CRISISCOMMUNICATIE

6.4 EXTERNE DIALOOG

6.1 LEDENCOMMUNICATIE

ALS BEROEPSVERENIGING STAAT BEMEFA TEN DIENSTE VAN HAAR LEDEN. CRUCIAAL HIERBIJ IS EEN TRANSPARANTE EN OPEN COMMUNICATIELIJN, ZODAT WE ONZE ACTIVITEITEN TEN VOLLE KUNNEN AANSLUITEN OP DE NODEN VAN HET WERKVELD. ZO BLIJVEN WIJ ONZE TOEGEVOEGDE WAARDE GARANDEREN.

Via de **nieuwsbrieven** en de **website** zorgen wij ervoor dat zij alle informatie ontvangen die voor hen relevant is. Dit wordt aangevuld met **brochures** en **fact sheets** over specifieke of actuele thema's.

Ook in tijden van **crisis** zorgen wij ervoor dat onze leden ten allen tijde correcte en duidelijke informatie ontvangen over de genomen maatregelen en de te volgen procedures. Daarvoor zijn door BEMEFA draaiboeken uitgewerkt voor hoogpathogene virussen die een snelle interventie vereisen, zoals de vogelgriep, de varkenspest en mond-en klauwzeer. Lees meer over deze draaiboeken onder punt [6.3 crisiscommunicatie](#).

Op de jaarlijkse **ledenvergadering** krijgen de leden een inkijk in de strategie voor het komende jaar, worden er actuele topics besproken en is er ruimte voor een vraag-en-antwoordsessie en netwerkmoment. Dit is ook voor het BEMEFA-team het uitgelezen moment om een vinger aan de pols te houden bij de producenten uit alle contreien.

DE LEDEN WAREN ZOALS STEEDS TALRIJK EN ENTHOUSIAST AANWEZIG OP DE LEDENVERGADERING OP 14 JANUARI IN MELLE. DE EERSTE EDITIE VAN HET 'BEMEFA CAFE' WAS EEN SUCCES!

PLATFORMEN

BEMEFA COMMUNICEERT VIA VERSCHILLENDE PLATFORMEN NAAR HAAR LEDEN EN EXTERNE ACTOREN, MET ALS HOOFKANAAL DE WEBSITE DIE WORDT AANGEVULD MET DE WEKELIJKSE NIEUWSBRIEVEN.

1/ NIEUWSBRIEVEN

Onze sector is zeer actief binnen de verschillende werkdomeinen. Wekelijks bezorgen wij onze 160 leden dan ook een update van onze activiteiten via de interne **Beme.Flash** nieuwsbrief.

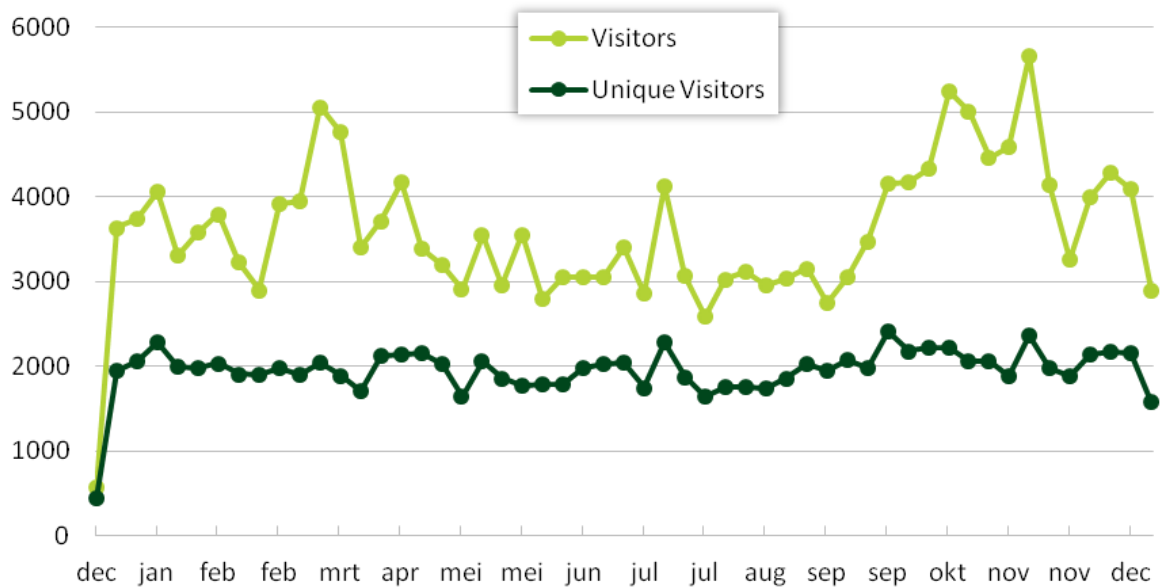
Daarnaast verschijnt op maandelijkse basis de **Analyse.Flash**. Deze nieuwsbrief richt zich specifiek tot de deelnemers aan onze verschillende bemonsteringsplannen en bevat gedetailleerde informatie over ondermeer de bemonsteringsplannen en kwaliteitslastenboeken.

MEEST VOORKOMENDE TOPICS IN 2016

1. **ANTIBIOTICAGEBRUIK**
2. **EXPORT**
3. **VOGELGRIEP**
4. **ELEKTRONISCH VOORSCHRIFT**
5. **INTERVENTIEFONDS SALMONELLA**

2/ WEBSITE

De website vormt enerzijds een **bron van informatie voor het algemene publiek** over de activiteiten van BEMEFA, en anderzijds een **platform voor de leden** waar ze terecht kunnen voor specifieke informatie per dossier, analyses kunnen aanvragen en sectorspecifieke wetgeving kunnen raadplegen. We streven ernaar om dit continu te actualiseren en aan te vullen, zodat onze leden op een snelle manier op de hoogte gebracht worden bij crisissen, wijzigingen binnen bemonsteringsplannen, prijsnoteringen van grondstoffen, etc.

BEZOEKERSCIJFERS VAN DE WEBSITE VOOR 2016: GEMIDDELD ZO'N 3.659 BEZOEKEN PER WEEK, WAARVAN 1.990 DOOR UNIEKE BEZOEKERS.

3/ FACT SHEETS & BROCHURES

Bij deze informatiebron bestemd voor onze leden wordt de **focus** gelegd **op een specifiek onderwerp of een actueel thema**. Zo zijn er specifieke brochures over veiligheid op het werk en stofexplosie. Zeer actueel in 2016 is het gebruik van **glyfosaat**, waar nu ook een fact sheet over ter beschikking is gesteld.

STATISTISCH JAARVERSLAG – NIEUWE LOOK

ZOALS ELK JAAR VERSCHIJNT NAAST HET JAARVERSLAG OOK EEN [STATISTISCH JAARVERSLAG](#). HIERIN VIND JE EEN **CIJFERMATIGE WEERGAVE VAN DE SITUATIE EN EVOLUTIES BINNEN HET LANDSCHAP VAN DE MENGVOEDERPRODUCTIE**.

Voor de editie van 2016 – met betrekking op de cijfergegevens van het jaar 2015 –besloot BEMEFA dit op een iets andere manier aan te pakken. Cijfers behoeven **duiding** om op een accurate manier geïnterpreteerd te kunnen worden. Naast de grafieken werd er nu dus ook ruimte gemaakt voor een **gedetailleerde ontleding** van de cijfers, met inachtname van de impact op allerlei facetten van het productieproces, maar ook van de divergenties binnen de sector, en de toetsing met de buitenlandse marktsituatie. De effecten van oa. het grondstoffengebruik op de kwaliteit van het voeder, de import en export op het productietotaal, etc.

6.2 PERS

REGELMATIG WORDEN ER DOOR BEMEFA PERSBERICHTEN UITGESTUURD OVER ACTUELE THEMA'S BINNEN DE SECTOR. DEZE INFORMATIE WORDT OP ZIJN BEURT WEER OPGEPIKT DOOR ZOWEL DE VAKPERS ALS DE NATIONALE PERS.

Hieronder vindt u een overzicht van de persberichten die verschenen zijn in 2016. Vooral de berichten over het elektronisch voorschrift en de NZO-certificatie kregen veel weerklank in de media.

08-01-2016	BEMEFA's 14de editie van crisicomonitoring telt 253 deelnemers
03-02-2016	BEMEFA officieel erkend als dienstverlener voor het digitaal voorschrijven van gemedicineerde voeders
11-02-2016	BEMEFA ontvangt certificaat voor verantwoord melk-veevoeder
28-04-2016	ALGEMENE VERGADERING BEMEFA: Belgische mengvoedersector zet maximaal in op samenwerking
20-05-2016	BEMEFA en KAT verlengen uitwisselbaarheid
06-06-2016	Actieplan Alternatieve Eiwitbronnen in dierenvoeding: BEMEFA en de Vlaamse Overheid stellen vervolgtraject voor
27-09-2016	Sectoren blijven alert op kwaliteit van graanoogst 2016
01-12-2016	Vlaamse klimaattop: Mengvoedersector bouwt mee aan circulaire economie
29-12-2016	Mycotoxinen: geringe aantasting van de maïsoogst 2016

6.3 CRISISCOMMUNICATIE

IN CRISISSITUATIES AGEERT BEMEFA ZOWEL ALS AANSPREEKPUNT VOOR HAAR LEDEN ALS DOORGEEFBUK VOOR CRUCIALE INFORMATIE TUSSEN DE OVERHEID EN HAAR LEDEN.

BEMEFA heeft ook een aantal **actieplannen** ter beschikking gesteld aan haar leden afhankelijk van het ziekte-type:

- **vogelgriep**
- **varkenspest**
- **mond-en klauwzeer**

Deze actieplannen omvatten cruciale informatie voor onze leden over de strikte richtlijnen die op te volgen zijn tijdens een uitbraak van één van de bovenstaande ziektes. Dit omvat enerzijds preventieve maatregelen over het zoveel mogelijk beperken van de verspreiding van de bacterie, en anderzijds de procedure voor transport van de ene zone naar de andere zone, en een lijst van de cleaning stations.

HET AFGELOPEN JAAR WAS ER EEN UITBRAAK VAN HET **HOOGPATHOGENE VOGELGRIEPVIRUS H5N1** IN EUROPA. DANKZIJ DE STRIKTE OPVOLGING VAN DE PROCEDURES BLEVEN DE PROFESSIONELE ACTOREN GESPAARD. MEER INFO OVER DE DRAAIBOEKEN VAN BEMEFA VIND JE OP DE WEBSITE.

6.4 EXTERNE DIALOOG

DOOR ONZE DIEPGAANDE KENNIS VAN DE SECTOR EN EEN JARENLANGE EXPERTISE VAN DE VAAK COMPLEXE DOSSIERS WORDT BEMEFA REGELMATIG ALS VOLWAARDIGE **GESPREKSPARTNER** AAN TAFEL UITGENODIGD.

De organisatie streeft steeds naar een **continue en open dialoog met zowel de nationale als internationale overheden**. Ook een open en sereen **debat met het sectoromringende landschap aan overlegorganen en actiegroepen** is cruciaal voor een klimaat van wederzijds respect en openheid.

In 2016 zaten onze directeur en het technisch team aan de overlegtafel om te praten over een breed scala aan onderwerpen. Enkele highlights en mijlpalen uit de kalender:

JUL
16

In aanwezigheid van twee ministers werd het **convenant gemedicineerde voeders** ondertekend waarbij de overheid en de privé-sector zich geëngageerd hebben om de AMCRA-doelstellingen te halen. Dit betekent een **reductie van 50% van het antibioticagebruik tegen 2020** en 50% reductie van AB gemedicineerde voeders tegen 2017.

BEMEFA's Dagelijks Bestuur ontmoet het World Wildlife Fund (**WWF**) ivm duurzame soja.

APR
16

DE BEMEFA-leden vragen overleg met het FAVV in het dossier over de **export naar China en de douanelanden**

De stuurgroep van het **Ketenoverleg** Comeos stond in het teken van de prefinanciering van de zeugenhouderij. Er werden aanpassingen aangebracht aan het dienstverleningsprotocol en de overeenkomst van de prefinanciering.

MAR
16

Het **Interventiefonds Salmonella (IFS)** wordt zeer positief geëvalueerd op de jaarlijkse evaluatie.

KWALITEITSBELEID

NAAST DE VIJF BASISPEILERS DIENT OOK EXTRA AANDACHT BESTEED TE WORDEN AAN DE KWALITEIT IN DE VOEDSELKETEN. BEMEFA, ALS VOORNAAMSTE TOELEVANCIER VAN DE DIERLIJKE PRODUCTIE, IS VERTEGENWOORDIGD IN QUASI ALLE KWALITEITSSYSTEMEN.

INTRODUCTIE

NAAST DE VIJF BASISPEILERS DIENT OOK EXTRA AANDACHT BESTEED TE WORDEN AAN DE KWALITEIT IN DE VOEDSELKETEN. BEMEFA, ALS VOORNAAMSTE TOELEVERANCIER VAN DE DIERLIJKE PRODUCTIE, IS VERTEGENWOORDIGD IN QUASI ALLE KWALITEITSSYSTEMEN.

LEES MEER OVER DE SAMENWERKING MET DE VERSCHIEDENE ORGANISATIES WAAR BEMEFA MEE AAN TAFEL ZIT OMTRENT DE KWALITEITSSYSTEMEN IN DIT HOOFDSTUK.

6.1 ORGANISATIES

6.2 KWALITEITSSYSTEMEN

6.1 ORGANISATIES

BEMEFA, ALS VOORNAAMSTE TOELEVERANCIER VAN DE DIERLIJKE PRODUCTIE, IS VERTEGENWOORDIGD IN QUASI ALLE KWALITEITSSYSTEMEN. HET IS BELANGRIJK IN AL DEZE LASTENBOEKEN DE **STANDPUNTEN VAN DE TOELEVERING TE KUNNEN TOELICHTEN EN DE BELANGEN VAN DE MENGVOEDERINDUSTRIE TE VERDEDIGEN.**

- Belbeef: Adviesraad en Raad van Bestuur
- Belplume: Raad van Bestuur
- Vepek : raad van bestuur en voorzitterschap 2016
- Belpork: werkgroepen, Raad van Bestuur en voorzitterschap
- AB-register van Belpork
- Integrale Kwaliteitszorg Melk (IKM): Adviesraad
- Vegaplan: Raad van Bestuur en secretariaat
- Codiplan : algemene vergadering
- HFA: bemonsteringsplan
- Retailers, zoals: Colruyt en Delhaize

6.2 KWALITEITSSYSTEMEN

1/GENERIEK LASTENBOEK RUNDVLEES

Belbeef is het generieke label rundsvlees dat mede gedragen wordt door de grootdistributie (financiering van de monitoring). Belbeef is van locatie veranderd, en deelt verder de nieuwe kantoren met Vegaplan en Codiplan. Belbeef heeft naast de ontwikkeling van het generieke label functioneel bijgedragen tot de creatie van een BrancheOrganisatie waardoor een InterProfessioneel Akkoord kon worden ingelast.

De grootdistributie vraagt uitdrukkelijk aan BEMEFA om het lastenboek plantaardig te blijven handhaven. Bijgevolg blijft de lijst van geattesteerde mengvoederfabrikanten voor het lastenboek plantaardig online beschikbaar op de website van BEMEFA onder de rubriek [Lastenboeken](#).

2/BELPORK

Sinds augustus 2015 neemt BEMEFA het voorzitterschap waar van Belpork vzw en tracht ze in die hoedanigheid de verschillende activiteiten van Belpork mee in goede banen te leiden.

● AB-REGISTER

Op 1 januari 2014 werd de verplichting ingevoerd voor de Certus-varkensbedrijven om het verbruik van antibiotica te (laten) registreren. De varkenshouder blijft verantwoordelijk voor de juistheid van de gegevens, maar het zijn wel de verschaffers die de gegevens registreren. De verschaffers zijn de dierenartsen en de mengvoederfabrikanten (voor de gemedicineerde voeders). Om de gecollecteerde gegevens te verwerken, werd beroep gedaan op de wetenschappelijke eenheid van het AMCRA.

In december 2014 kreeg iedere deelnemende varkenshouder een eerste individueel bedrijfsrapport voor de eerste zes maanden van 2014 (een benchmarking, waarbij de individuele resultaten werden geplaatst tegenover het sectorgemiddelde). Intussen kan elke varkenshouder zijn rapporten raadplegen via het verschaffersportaal zelf.

Het vijfde rapport is intussen eveneens afgeleverd. Hierin wordt per beslag een overzicht gegeven van het antibioticagebruik voor de aanwezige diercategorieën en worden de verschillende bedrijven op gestandaardiseerde manier met elkaar vergeleken.

Belpork heeft intussen AB-register uitgebreid naar alle varkenshouders.

Daarbovenop wordt er, steeds vanuit Belpork, gewerkt aan een uitbreiding naar pluimvee (in nauwe samenwerking met Belplume).

De plannen om eveneens met IKM een samenwerking te realiseren worden van langs om aan concreter.

Het samenwerkingsakkoord om de gegevens van AB register over te pompen naar de overheidsdatabank (SANITEL-MED) is inmiddels getekend .

Grootgebruikers op het niveau van de varkenshouders worden gevraagd een actieplan voor te leggen. Dit actieplan is uitgewerkt in nauwe samenspraak met de bedrijfsbegeleidende dierenarts. Er wordt volop plannen gesmeed om het actieplan te vervangen, of eerder te integreren in een bedrijfsgezondheidsplan.

- **QS**

Eind 2015 verviel de overeenkomst met QS. Een nieuwe overeenkomst werd getekend met *Qualität und Sicherheit* (QS) (export varkens naar Duitsland). De transportmodule is intussen geïmplementeerd.

Beide **kwaliteitssystemen** streven er naar **pionier** te zijn in bepaalde thema's zoals antibioticaregistratie, kwaliteit van het varkensvlees, degelijke controles en feedback naar de deelnemende bedrijven zodat verbetering kan worden nagestreefd. Ook het **QS project dierenwelzijn** wordt goed onthaald in Duitsland. Er wordt nagedacht over hoe het project een grotere omvang gegeven kan worden. Ook intern bij Belpork wordt nagedacht hoe we het Duitse voorbeeld zouden kunnen volgen.

- **KWALITEITSLASTENBOEK**

Sinds januari 2016 is het **nieuwe lastenboek van Belpork online** beschikbaar. Hierin worden o.a. de richtlijnen opgenomen die binnen het Certus kwaliteitslabel van toepassing zijn voor de productie, het transport, de verwerking en verhandeling van varkens en varkensvlees.

Meer weten? Raadpleeg dan zeker de volledige versie van het lastenboek via [Certus-info.be > Lastenboek/Intern reglement](https://certus-info.be/Lastenboek/Intern%20reglement).

3/ BELPLUME

In 2002 hebben alle geledingen van de braadkippenkolom gezamenlijk het initiatief genomen om Belplume op te richten. In 2009 zette na de braadkippensector, ook de leghennenhouderij de stap naar een eenvormig Belgisch kwaliteitssysteem. BEMEFA is namens de mengvoedersector de deelnemende groepering aan dit kwaliteitssysteem en we zetelen in de Raad van Bestuur, de Algemene Vergadering en de Adviescommissie van Belplume.

Liesbeth Pluym, de nieuwe kwaliteitsverantwoordelijke, geeft een eerste aanzet gegeven voor een inhoudelijke update van de BELPLUME lastenboeken (focus is de kolom “braad”) en ook een opfrissing van de website is in de maak.

Ook werd in 2016 – opnieuw in nauwe samenwerking met Belpork – op het elan doorgeslagen om de antibiotica datacollectie voor pluimvee te implementeren. Een specifieke module “pluimvee” van het AB-Register wordt uitgewerkt.

4/ CODIPLAN/VEGAPLAN

Vegaplan coördineert de autocontrole voor de plantaardige primaire sector. De kwaliteitsovereenkomsten binnen de diervoedersector die best verwijzen naar gecertificeerde autocontrolesystemen blijft een aandachtspunt.

Codiplan-Plus heeft de uitwisselbaarheid met QS verzilverd. Daardoor is eveneens de verplichte [AB-registratie](#) van toepassing. Een intensieve samenwerking met Belpork is aangewezen.

5/IKM

De **nieuwe versie van het IKM/QFL-lastenboek** (versie 7) is van kracht geworden sinds januari 2014. De relevante documenten werden aan de Adviesraad overhandigd, zijnde:

- Voorbeeld van de duurzaamheidsmonitor (in te vullen door de melkveehouder)
- De brochure “Duurzaamheidsmonitoring van de melkveehouderij”
- Het lastenboek - Versie 7 (zie www.ikm.be , of www.qfl.be)

Een nieuwe module G ‘Duurzaamheidsmonitor’ werd toegevoegd. Deze module omvat 1 punt – administratieve controle – gradatie: A2. De producent duidt in de checklijst “**Duurzaamheidsmonitoring van de melkveehouderij**” aan welke supplementaire duurzaamheidspunten hij op zijn bedrijf toepast (naast de punten die reeds vermeld staan in het IKM-lastenboek) en heeft hiervan het nodige bewijsmateriaal beschikbaar. De ingevulde [checklijst](#) wordt ondertekend.

De monitoring werd opgesteld door de “Taskforce Duurzaamheid” (BCZ – Agrofront). Doel hiervan is de reeds genomen duurzaamheidsinitiatieven binnen de zuivelsector te inventariseren en daarnaast ook de melkveehouders te informeren en te motiveren tot het vrijwillig nemen van duurzaamheidsinitiatieven. Het aantal genomen initiatieven heeft geen invloed op het behalen van het IKM-certificaat. Er is uitsluitend een verplichting tot de kennisname van de checklijst. Om dit te bewijzen dateert en ondertekent de melkveehouder de checklijst.

Versie 8 is momenteel in voorbereiding.

6/NEDERLANDSE ZUIVELORGANISATIE (NZO)

Het jaar 2016 is gekenmerkt door zeer, zeer intensieve gesprekken met de Nederlandse zuivelorganisatie. In 2015 had NZO beslist dat de Nederlandse Diervoedersector een tandje bij diende te steken met betrekking tot voedselveiligheid, duurzame soja en productaansprakelijkheid. De directe aanleiding was de aflatoxine contaminatie eind 2013 die tot gevolg had dat de Nederlandse zuivelsector wereldwijd producten diende terug te halen. Voor de voedselveiligheid richtte de Nederlandse diervoedersector een nieuwe structuur op : SecureFeed. SecureFeed zou het actieplan dat overeen gekomen was tussen de diervoedersector en de zuivelindustrie moeten implementeren. Dat er nogal wat diervoeders vanuit België naar Nederland gaan werd toch wat over het hoofd gezien.

Ovocom en BEMEFA hebben dus de koe bij horens gevat en contact opgenomen met NZO om een erkenning te verkrijgen. Uiteraard was het de bedoeling te starten vanuit de Belgische structuur en vanuit de Belgische diervoederveiligheidsprincipes. Ovocom heeft een commissie van toezicht gecreëerd, heeft de LeverancierProductCombinaties (LPC's) opgesteld voor de melkveevoerders die richting Nederland gaan, heeft het monitoring systeem en de audits aangepast aan de LPC's. Samenwerking met SecureFeed is volop aan de gang: uitwisselen van gegevens, harmoniseren van de aanpak, gezamenlijke audits zijn daar concrete voorbeelden van.

7/ ROBUUST

In 2016 heeft Bemefa voor haar leden die vleesveevoerders exporteren naar Nederland, gesprekken opgestart. De bedoeling is uiteraard uitwisselbaarheid te bekomen voor de leden van Bemefa.

8/ ANDERE KWALITEITSSYSTEMEN

BEMEFA overlegt heel regelmatig met andere kwaliteitssystemen zoals o.a. de kwaliteitslastenboeken van de grootdistributie. Het is belangrijk dat de belangrijkste toeleverancier van de dierlijke productie gehoord wordt bij het op punt stellen van lastenboeken zeker als er eisen opgenomen zijn voor de diervoeders. BEMEFA ijvert opdat de mengvoederindustrie rechtstreeks met de grootdistributie in contact komt en blijft zodat de diervoedereisen in bilateraal overleg kunnen worden besproken.

NATIONAAL EN INTERNATIONAAL OVERLEG

DE DIEPGAANDE EXPERTISE DIE BEMEFA HEEFT OPGEBOUWD BINNEN DE SECTOR ZORGT ERVOOR DAT BEMEFA AAN TAFEL MAG SCHUIVEN BIJ ZOWEL NATIONALE ALS INTERNATIONALE OVERLEGMOMENTEN.

INTRODUCTIE

DE DIEPGAANDE EXPERTISE DIE BEMEFA HEEFT OPGEBOUWD BINNEN DE SECTOR ZORGT ERVOOR DAT BEMEFA AAN TAFEL MAG SCHUIVEN BIJ ZOWEL NATIONALE ALS INTERNATIONALE OVERLEGMOMENTEN.

LEES MEER OVER DEZE OVERLEGMOMENTEN OP DE VOLGENDE PAGINA'S. EEN MOOI OVERZICHT VAN DE REALISATIES, EN MIJLPAALAKKOORDEN VIND JE ONDER PUNT [6.4 EXTERNE DIALOOG](#).

6.1 NATIONAAL OVERLEG

6.2 INTERNATIONAAL OVERLEG

6.1 NATIONAAL OVERLEG

OP NATIONAAL VLAK WERKT BEMEFA NAUW SAMEN MET VERSCHILLENDE ORGANISATIES VOOR ZOWEL HEEL SPECIFIEKE ALS SECTOROVERSCHRIJDENDE DOSSIERS. LEES OP DE VOLGENDE PAGINA'S MEER OVER DEZE ORGANISATIES, EN BEMEFA'S SAMENWERKING MET HEN.

OVOCOM

In 2001 werd het Overlegplatform Voedermiddelenkolom (OVOCOM) opgericht. OVOCOM is het overlegplatform voor beroepsfederaties waarvan de leden (bedrijven) actief zijn in de diervoederketen. BEMEFA is al sinds de oprichting ervan nauw betrokken bij de activiteiten van de vzw. Yvan Dejaegher trad in mei 2016 af als voorzitter en werd opnieuw verkozen als ondervoorzitter van OVOCOM voor een termijn van drie jaar.

Het overlegplatform heeft als doel bedrijven in de diervoederketen te voorzien van een betrouwbaar, geloofwaardig en betaalbaar voederveiligheidssysteem. Met een verticale aanpak wil OVOCOM **bijdragen tot de productie van veilige diervoeders**. Daarom beheert OVOCOM de **Feed Chain Alliance (FCA) standaard** en publiceerde OVOCOM in 2005 de eerste versie van de [Autocontrolegids Diervoeders \(G-001\)](#), erkend door het FAVV en equivalent met de FCA standaard.

Sinds haar oprichting heeft OVOCOM steeds gestreefd naar **internationale uitwisselbaarheid**. Het internationale speelveld wordt steeds complexer. Enerzijds focussen ze op de aankoop van gecertificeerde grondstoffen, anderzijds streven ze ernaar dat FCA-gecertificeerde bedrijven zonder handelsbarrières hun voeders kunnen afzetten. In 2016 werden zo o.m. de uitwisselbaarheidsovereenkomsten met Gafta, GMP+ International en EFISC vernieuwd. Gesprekken m.b.t. het afsluiten van een uitwisselbaarheidsovereenkomst worden gevoerd met o.a. CSA-GTP, Oqualim en Pastus+.

Dat de **FCA standaard ook op internationaal niveau aanzien wordt als een betrouwbare en geloofwaardige standaard** blijkt ook uit het [auditrapport](#) (2015-7622) van de inspectiediensten van de Europese Commissie dat in 2016 werd gepubliceerd. Ook NVWA, de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, heeft een audit uitgevoerd bij OVOCOM, met een positief rapport tot gevolg. De gesprekken m.b.t. de acceptatie van de FCA-standaard als “geaccepteerd kwaliteitssysteem” worden dan ook verder gezet.

Sinds 1 januari 2016 zijn er ook nieuwe eisen van kracht voor alle bedrijven die rechtstreeks diervoeders leveren aan **Nederlandse melkveehouders**. Nederlandse melkveehouders mogen enkel nog voeders afnemen van leveranciers die vermeld staan op de witte lijst van NZO. Daarom heeft OVOCOM “[module I-01: rechtstreekse levering van diervoeders aan Nederlandse melkveehouders](#)” gepubliceerd. Na heel wat overleg in 2015 en 2016 en op basis van deze module I-01 heeft de Nederlandse zuivelindustrie eind 2016 de aanpak van OVOCOM rond voedselveiligheid geaccepteerd. Hierdoor kunnen FCA-gecertificeerde bedrijven, die ook module I-01 toepassen, vermeld worden op de witte lijst, zonder bijkomende vereisten op niveau van voedselveiligheid. Deze bedrijven moeten wel voldoen aan de bijkomende voorwaarden met betrekking tot productaansprakelijkheidsverzekering en certificering “duurzame soja”. OVOCOM zet ook sterk in op communicatie en opleiding. Zo vindt u op haar [website](#) zeer nuttige informatie terug o.a. over de **internationale werking** van het overlegplatform. Daarnaast worden alle nieuwsbrieven gepubliceerd die de FCA-deelnemers ontvangen over de activiteiten van

OVOCOM, of specifieke items die belangrijk zijn voor de verschillende sectoren. U vindt er ook documenten in het Engels die u kunnen ondersteunen bij het exporteren van diervoeders. Verder kan het jaarlijkse opleidingsprogramma steeds geraadpleegd worden, zowel met de thematische opleidingen, als de algemene (basis)opleidingen over de FCA standaard, of over de wetgeving die van toepassing is voor de diervoedersector. Een aanrader dus voor beginnende interne auditoren of kwaliteitsverantwoordelijken binnen een bedrijf.

KVBM

BEMEFA verzorgde ook in 2016 het deeltijds secretariaat van de **Koninklijke Vereniging der Belgische Maalders (KVBM)**. Hieronder wordt verstaan de vertegenwoordiging van KVBM in de Europese federatie European Flour Millers (EFM) en in de Federatie Voedingsindustrie (FEVIA), de uitwerking van het sectoraal bemonsteringsplan voor de maalderijen, de uitwerking van een typecontract voor de aankoop van Belgische baktarwe, de opvolging van de wetgeving, de communicatie en het organiseren van opleidingen. Er werd ook gewerkt aan een update van de autocontrolegrids voor de maalderijen. Daarnaast neemt BEMEFA ook de activiteiten van de **Maaldersvereniging** waar en daar werd de aanzet gegeven voor een eerste breder overleg tussen de drie maalderijfederaties.

BEPEFA

Sinds januari 2015 heeft BEMEFA het secretariaat van BEPEFA op zich genomen. BEPEFA is de vereniging van de Belgische petfoodfabrikanten die op vandaag 9 leden telt. Dit betekent dat BEMEFA sindsdien zowel de droge voeding voor gezelschapdieren als de natte voeding zal vertegenwoordigen. Dit zowel op nationaal vlak (FAVV, FOD,...) en op Europees vlak (Fediaf, Europese federatie voor Petfood).

VEPEK

VEPEK , het interprofessioneel overleg voor Pluimvee, Eieren en Konijnen draait op een laag pitje. BEMEFA heeft tot eind 2016 het voorzitterschap op zich genomen. BEMEFA blijft overtuigd dat er een rol is weggelegd voor een interprofessionele. Het is jammer dat niet alle stakeholders in de pluimveekolom het belang van dergelijke verticale structuren erkennen en ook bereid zijn mede te financieren. Vele dossiers eisen een vertikale aanpak: kwaliteitslastenboeken, dierengezondheidsplannen, dierenwelzijn,

KETENOVERLEG AGROVOEDING

BEMEFA is een grote voorstander van het ketenoverleg. In 2016 zijn de volgende initiatieven ontplooid:

- Gedragscode (internationaal) is uitgeschreven, een geschillenregeling is uitgewerkt, er wordt een onafhankelijk voorzitter gezocht.
- binnen de varkenskolom werd een (moeilijk) akkoord gesloten om de zeugenhouders een premie toe te kennen door middel

van een prefinanciering door verschillende stakeholders (inclusief BEMEFA). Zoals het er naar uitziet zal de recuperatie van de prefinanciering moeilijkheden krijgen om het voorgesloten bedrag (7,5 miljoen euro) volledig te recupereren.

- Binnen de rundveekolom wordt er intensief gewerkt aan het functioneren van de rundvleesindex, aan de oprichting van een BrancheOrganisatie en aan de creatie van een InterProfessioneel Akkoord. De voornaamste bedoeling van de IPA is *free riders*, die momenteel niet mee betalen aan de financiering van Belbeef, eveneens te laten mee participeren.
- werkgroep dierenwelzijn: heeft een akkoord voorbereid over het onverdoofd slachten en over de biggencastratie.

SALV

De Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV) is een entiteit van de [organisatiestructuur](#) van de Vlaamse Overheid. Ze is een **adviserend orgaan** voor de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement. De adviezen die worden geformuleerd hebben **betrekking tot nieuwe reglementering over landbouw en visserij in de brede zin van het woord**. De adviezen worden samengesteld tijdens werkgroepvergaderingen van de belanghebbenden van de sector die zetelen in de SALV. Tot 1 december 2015 werd de adviesraad voorgezeten door de voorzitter van Boerenbond, de heer Piet Vanthemsche. Aangezien hij Boerenbond heeft verlaten, diende een andere persoon verkozen te worden als voorzitter. Er werd binnen SALV geopteerd om de toenmalige ondervoorzitter, Hendrik Van Damme van het Algemeen BoerenSyndicaat (ABS), aan te duiden als opvolger. Chris Coenegrachts van Boerenbond werd naar voor geschoven als nieuwe ondervoorzitter. Sinds 1 januari 2016 is het secretariaat van de SALV administratief ondergebracht bij de SERV. Raadpleeg de [website van SALV](#) voor meer info over de werking van de adviesraad.

VCM

Het Vlaams Coördinatiecentrum voor Mestverwerking (VCM) is het **centraal aanspreekpunt voor mestverwerking in Vlaanderen**. Bij hen kan je terecht voor informatie, advies en/of begeleiding. Zij vormen eveneens de schakel tussen de overheid en het bedrijfsleven. Hiervoor organiseren zij thematisch overleg waarin onderwerpen zoals ruimtelijke ordening, het mestdecreet, enz. besproken worden. Verder helpt VCM ook met het opstarten van projectwerking rond nutriëntenvaardisatie en delen zij deze kennis met hun leden. VCM werd opgericht in 1996, op initiatief van de provincie West-Vlaanderen. BEMEFA heeft vanaf het begin haar medewerking verleend. Sinds mei 2015 neemt BEMEFA het voorzitterschap waar van VCM en dit tot april 2017.

VILT	BEMEFA is, als medeoprichter en oud-voorzitter, lid van de raad van bestuur van VILT.
FAVV – Consultatieve Raad en Werkgroepen	BEMEFA maakt sedert het ontstaan van het FAVV, deel uit van de Consultatieve Raad van het FAVV. Dit is het hoogst adviserend orgaan van het Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen. BEMEFA vertegenwoordigt de toeleverende industrie. Onderwerpen zoals controleactiviteiten, aviaire influenza, controleverordening, exportactiviteiten, convenant Antibioticareductie (convenant gemedicineerde voeders), ombudsdienst, administratieve heffingen, inningen van administratieve boetes, FAVV heeft een vrij actieve werkgroep diervoeders die samen met de FOD Volksgezondheid wordt georganiseerd. Het FAVV kent echt een cultuur van overleg. Dit is belangrijk.
FAVV – Auditcomité	BEMEFA vertegenwoordigt de consultatieve raad van het FAVV in het auditcomité. Het auditcomité auditeert alle activiteiten van het FAVV.

6.2 INTERNATIONAAL OVERLEG

BEMEFA WERKT OOK OP INTERNATIONAAL VLAK SAMEN MET HEEL WAT ORGANISATIES. LEES HIERNA MEER OVER DEZE ORGANISATIES, EN HOE BEMEFA MET HEN SAMENWERKT IN DE VERSCHILLENDE DOSSIERS.

SECUREFEED

SecureFeed is opgericht in Nederland naar aanleiding van de aflatoxine-verontreiniging van eind 2013. SecureFeed heeft als opdracht de bijkomende eisen, bijkomend ten opzichte van GMP+ standaard, te beheren en te coördineren. Een van deze eisen is risicoanalyse en de bijbehorende monitoring. Vermits de monitoring in de kernvoeder- en mengvoederindustrie door Bemefa wordt gecoördineerd is het logisch dat BEMEFA nauw betrokken wordt bij de gesprekken tussen Ovocom en SecureFeed. BEMEFA juicht de samenwerking tussen SecureFeed en Ovocom toe vermits voor deze samenwerking elke organisatie uitgaat van haar eigen sterktes.

NEVEDI

Het lijkt evident dat BEMEFA nauw samen werkt met NEVEDI. Er wordt informatie uitgewisseld. De aanpak blijft fundamenteel en structureel verschillend : bijvoorbeeld investeert BEMEFA zwaar in voedselveiligheid terwijl dit geen item is voor Nevedi. De soja-aanpak is eveneens verschillend: Nevedi opteert voor een individuele certificering terwijl BEMEFA duidelijk opteert voor een collectieve aanpak. Het is uiteraard verrijkend deze twee organisaties te laten samenwerken: *du choc des idées jaillit la lumière* zegt de Fransman.

OQUALIM

BEMEFA heeft heel wat leden die diervoeders exporteren naar Frankrijk. Er zijn al een aantal jaren gesprekken gevoerd met de Franse mengvoederindustrie . Er blijven twee struikelpunten :

- het gebrek aan verticale aanpak in de Franse diervoederketen (leveranciers zijn niet verplicht zich te laten certificeren volgens een erkend lastenboek voor de veiligheid van de diervoederketen)
- het feit dat uitwisselbaarheid met Oqualim automatisch zou inhouden dat de gelijkwaardige systemen aanvaard worden in alle labels die in Frankrijk gelden.

De gesprekken blijven gevoerd worden tot een finaal resultaat bereikt wordt.

GMP+

BEMEFA en GMP+ wisselen jaarlijks de monitoringresultaten met elkaar uit.

KAT

In Duitsland wordt een specifiek kwaliteitssysteem voor eieren gehanteerd, namelijk *Verein für kontrollierte alternative Tierhaltungsformen* of kortweg KAT. Een uitwisselbaarheids-overeenkomst bestaat sinds juli 2012 tussen BEMEFA en KAT.

In een notendop, komt het erop neer dat Ovocom-FCA gecertificeerde mengvoederfabrikanten, die lid zijn van BEMEFA, op een eenvoudige manier kunnen deelnemen aan het KAT-systeem. Het is de Ovocom-FCA certificatie-instelling die zowel de initiële als de jaarlijkse certificatie-audit (combi-audit) kan uitvoeren. Vereiste is wel dat de auditor een

opleiding heeft gevolgd bij BEMEFA.

KAT wordt sinds eind 2015 geleid door een nieuw management en dus werd de Belgische aanpak rond voedselveiligheid opnieuw helemaal uit de doeken gedaan. Het nieuwe management was duidelijk onder de indruk en stelde veel vertrouwen te hebben in de Belgische aanpak. De overeenkomst werd dan ook verlengd, mits een paar kleine aanvullingen en verduidelijkingen. Zo zal KAT 1 keer om de 2 jaar een *witness audit* uitvoeren bij 1 van de deelnemende bedrijven. Eveneens vragen we aan de auditoren om vanaf heden jaarlijks een certificaat uit te schrijven (tijdens de jaarlijkse FCA-audit). Het KAT-certificaat heeft een duurtijd van 2 jaar en wordt uitgedeeld tijdens de FCA-audit, maar loopt van januari tot december. Op deze manier wordt vermeden dat een bedrijf een gedeelte van het tweede jaar levert aan KAT-bedrijven zonder een geldig certificaat.

Eind 2016 werden onze Nederlandse en Belgische leden die actief zijn voor het KAT-lastenboek gevraagd om vanaf 1 november 2016 om de 14 dagen de samenstelling van de KAT-voeders op te geven, via een machtiging van de legpluimveehouder. BEMEFA riep op om geen voedersamenstellingen door te geven in plaats van de veehouder. Bemefa wenste hiervoor overleg ter zake met KAT te hebben. Het is en blijft de verantwoordelijkheid van de pluimveehouder die blijkbaar wel zou toegegeven hebben die informatie ter beschikking te stellen aan KAT.

Meer info over de overeenkomst en de voorwaarden is beschikbaar op de website van BEMEFA, onder [Dossiers > Kwaliteit > Internationaal](#).

FEFAC

Uiteraard is BEMEFA zeer goed geplaatst om zeer actief deel te nemen aan de verschillende activiteiten van FEFAC: onze Europese organisatie. BEMEFA is sowieso vertegenwoordigt in de raad van bestuur, in de directors college en in de algemene vergadering van FEFAC. Anderzijds is BEMEFA ook **actief in verschillende werkgroepen** :

- werkgroep Feed Safety Management Systems : BEMEFA neemt het voorzitterschap waar.
- werkgroep sustainability : BEMEFA zit in de pioniersgroep
- werkgroep milieu : BEMEFA is heel actief
- werkgroep industriële productie
- werkgroep additieven en voormengsels
- werkgroep kalvermelk
- werkgroep visvoeder

BEMEFA neemt altijd getrouw belangrijke FEFAC - informatie over in haar wekelijkse nieuwsberichten.

Het is altijd een strijd om vertegenwoordigers te vinden die bereid zijn BEMEFA te vertegenwoordigen op dit hoogste Europese niveau. Nochtans is het belang van onze Europese organisatie zeer groot.

PROJECTEN

BEMEFA WERKT TRADITIONEEL MEE AAN HEEL WAT ONDERZOEKSPROJECTEN, ZOWEL OP REGIONALE, NATIONALE ALS OP INTERNATIONALE SCHAAL.

INTRODUCTIE

BEMEFA WERKT TRADITIONEEL MEE AAN HEEL WAT ONDERZOEKSPROJECTEN, ZOWEL OP REGIONALE, NATIONALE ALS OP INTERNATIONALE SCHAAL.

Enkele voorbeelden zijn:

- In samenwerking met de Mestbank gaan we op zoek naar een verfijning van de mineralenaangifte via een bedrijfsforfait
- Voederconversie bij varkens
- Lokale sojateelt
- Internationale methode vastleggen voor het bepalen van de voetafdruk voor alle diervoederstromen
- Etc.

Op de volgende pagina gaan we even dieper in op het punt van de voederconversie bij varkens.

7.1 VOEDERCONVERSIE

7.1 VOEDERCONVERSIE BIJ VARKENS

UIT DE TECHNISCHE EN ECONOMISCHE RESULTATEN VAN HET LANDBOUWMONITORINGSNETWERK (DEPARTEMENT LANDBOUW EN VISSERIJ) BLIJKT DAT DE VOEDERCONVERSIE (VC) IN VLAANDEREN SINDS 2007 **VRIJ CONSTANT IS GEBLEVEN ROND 2,94**.

In de onderzoekswereld daarentegen is er reeds veel kennis rond VC en zijn er reeds veel factoren onderzocht die een effect hebben op de voederconversie bij varkens. Kernopdracht van het project is daarom een tool/protocol te ontwikkelen die de verschillende actoren kunnen gebruiken om de **sensibilisering van de landbouwer** te ondersteunen. Gedurende de eerste maanden van het project is er gestart met de ontwikkeling van een uniforme en meer up-to-date berekeningswijze van de VC en het oplijsten van alle factoren die een invloed hebben op VC.

$$= \frac{m_{\text{gevoerd}}}{m_{\text{opgenomen}}}$$

VOEDERCONVERSIE IS EEN MAAT VOOR DE **EFFICIËNTIE** WAARMEE EEN DIER **VERKREGEN VOER OMZET NAAR LICHAAMSGEWICHT**.

VRAGEN

HET BEMEFA-TEAM STAAT U GRAAG BIJ MET AL UW VRAGEN. VOOR ALGEMENE VRAGEN KUNT U TERECHT BIJ HET SECRETARIAAT, EN HET TECHNISCHE TEAM KAN U ADVISEREN WAT BETREFT DE TECHNISCHE DOSSIERS.

UW MENING TELT!

BEMEFA HECHT VEEL BELANG AAN DE MENING VAN HAAR LEDEN. DAAROM STELLEN WE HET ZEKER OP PRIJS OM **UW FEEDBACK** TE ONTVANGEN. GEEF ONS GERUST EEN SEINTJE!

MET DE STEUN VAN

Gemaakt in opdracht van: BEMEFA vzw
Verantwoordelijke uitgever: Y. Dejaegher
Redactie: N.Beauprez
Vertaling: InterAction

Copyright: Tekstovername toegestaan mits
bronvermelding.

